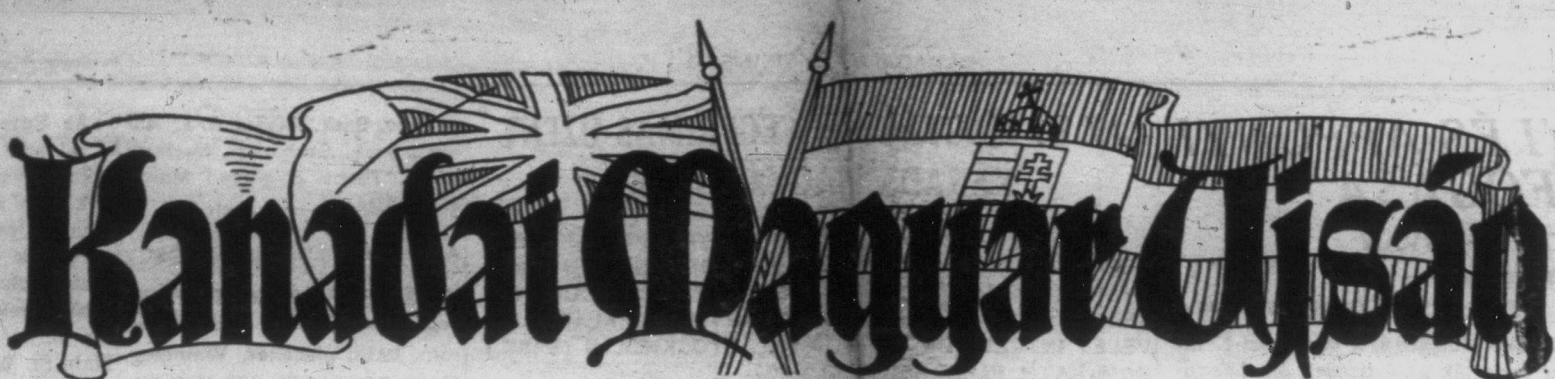

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kalföldi országokban \$1.60
 Szociális, kiadói és nyomdai
 Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 in Canada \$3.00
 in foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT MÁRCIUS 10.

NO. 11. SZAM.

ROTHERMERE ZÁSZLÓ ALÁ SZÓLITJA KANADA MAGYARSÁGÁT

"PELDA NÉLKÜL ÁLLÓ A KANADAI MAGYARSÁG EGYSÉGE A HAZA SZERETETBEN" — HALADEKTALANUL MEG KELL KEZDENI A MUNKÁT!

Rothermere lord, akinek nevét ma már minden magyar ismeri széles a világon és aki összetört, letipott és meggyalázott Magyar Hazának új reményeséget adott és aki egész hatalmát és életét a magyar ügynek szentelte, a héten válaszolt a kanadai magyarságnak a sokezer aláírással elküldött karácsonyi üdvözlésére.
 Rothermere lord levelét angol eredetiben és magyar fordításban itt adjuk:

THE DAILY MAIL, LONDON.

TELEGRAMS, DAILY MAIL, LONDON. EDITOR DEPARTMENT,
 TELEPHONE, CENTRAL 6000. NORTHCLIFFE HOUSE, E. C. 4.
 17th FEBRUARY, 1928.

MR. IVAN HORDOSY
 CANADIAN HUNGARIAN NEWS,
 296 1/2 MAIN STREET,
 WINNIPEG, MAN. ...
 DEAR SIR,

IT IS DIFFICULT TO FIND WORDS ADEQUATELY TO EXPRESS MY APPRECIATION OF THE VERY BEAUTIFUL VOLUME OF SIGNATURES WHICH YOU HAVE SENT ON BEHALF OF THE HUNDRED THOUSAND HUNGARIANS RESIDENT IN CANADA.

WHAT GIVES ME SPECIAL PLEASURE IS THE FACT THAT AMONGST THE SIGNATORIES I SEE REPRESENTATIVES OF EVERY RELIGIOUS DENOMINATION, AND OF EVERY SOCIAL CLASS THROUGHOUT THIS GREAT BRITISH DOMINION.

SUCH UNITY OF ACTION IS ALMOST UNEXAMPLED. IT DEMONSTRATES TO THE WORLD, ONCE AGAIN, THE DEEP REALITY OF THAT LOYALTY AND PATRIOTISM WHICH HAVE CHARACTERISED HUNGARIANS THROUGHOUT THE THOUSAND YEARS OF YOUR NATIONAL HISTORY.

I KNOW FROM MY OWN EXPERIENCE HOW DEEPLY HUNGARIANS IN THEIR OWN MARTYRED COUNTRY APPRECIATE THE SYMPATHY OF THEIR OVERSEAS COMRADES, AND HOW MUCH IT ENCOURAGES THEM IN THEIR CAMPAIGN TO SECURE THE REVISION OF THE TREATY OF TRIANON, AND THE RESTORATION TO YOUR FATHERLAND OF THOSE TERRITORIES, PREDOMINANTLY HUNGARIAN IN POPULATION, WHICH WERE TORN AWAY BY THAT UNWISE AND UNJUST ACT.

SUCH A VOLUME OF UNITED OPINION CAN NOT FAIL TO HAVE EFFECT UPON THE JUDGMENT OF THE WORLD, WHEN THE TIME COMES FOR THE LEAGUE OF NATIONS OR SOME OTHER BODY SET UP BY THE GREAT POWERS TO CONSIDER THE POSITION IN WHICH HUNGARY FINDS HERSELF.

BY KEEPING PUBLIC OPINION ALIVE IN CANADA, THE SIGNATORIES TO THIS ADDRESS WILL BE RENDERING A VERY GREAT SERVICE TO THEIR HOME COUNTRY.

I WOULD URGE YOU TO FORM SOCIETIES IN EVERY TOWN IN THE DOMINION FOR PROPAGANDA PURPOSES, LINKED UP WITH SIMILAR SOCIETIES ALL OVER THE WORLD, AND CONNECTED WITH THE MAIN SOCIETY IN BUDAPEST IN THIS WAY, A WORLD OPINION OF THE UTMOST VALUE TO HUNGARY WILL BE CREATED.

I AM, YOURS VERY FAITHFULLY,

ROTHERMERE

HORDOSY IVÁN URNAK,
 KANADAI MAGYAR UJSÁG
 296 1/2 MAIN STREET
 WINNIPEG, MAN.

IGEN TISZTELT URAM:

NEHEZ SZAVAKAT TALÁLNOM ARRÁ, HOGY MEGFELELŐ MÓDON FEJEZZEM KI KÖSZÖNETEMET AZÉRT A NAGYON SZÉP ALÁÍRÁSOKKAL TELT KÖTETÉRT, MELYET ÖN SZÁZEZER KANADAI MAGYAR NEVÉBEN JUTTATOTT EL HOZZAM. KÜLÖNÖSEN JÓL ESETT LÁT, NOM, HOGY AZ ALÁÍRÁSOK MINDEN VALLÁSFELEKEZETET ÉS MINDENFÉLE TERSADALMI OSZTALYT KÉPVISELTEK ENNÉK A HATALMAS BRIT BIRODALOMNAK TERÜLETÉRE.

AZ AZ EGYSÉGES SZELLEMEK, AMELY IGY MEGNYILVANULT, SZINTE PELDA NÉLKÜL ÁLLÓ ÉS ÚJBÓL BEBIZONYÍTJA A VILÁG ELŐTT A HAZASZERETETNEK ÉS LOYALITÁSNAK AZT A MELYSEGES VOLTÁT, MELY A MAGYARSÁGOT EZERSZÉK NEMZETI TÖRTÉNELMÉBEN MINDVÉGIK JELLEMEZTE.

SAJÁT TAPASZTALATOMBÓL TUDOM, HOGY A VERTANUSÁGOT SZENVEDŐ MAGYARSÁG MÍLYEN MÉLTANYLASSAL TEKINTI TENGEREKEN TUL ELŐ TESTVÉREINEK EGYÜTTÉRZÉSÉT ÉS MÍLYEN NAGY MÉRTEKBE MEGERŐSÍTI ÖKET A TAVOLBA SZAKADT TESTVÉREK HAZASZERETETE ABBAN A NAGY KÜZDELMUKBEN, MELYET AZ OKTALAN ÉS IGASZÁGTALAN TRIANONI SZERZŐDÉS MEGVÁLTOZTATÁSA ÉS AZ ELSZAKITOTT MAGYARLAKTA TERÜLETEK VISSZACSATOLÁSA ÉRDEKÉBEN KIFEJTENEK.

LEHETETLENSÉG, HOGY A FELFOGÁSNAK EZ A TISZTELETET PÁRANCSOLÓ EGYSÉGESSEGE NE ÉREZTESSE MAGÁT A VILÁG KÖZVELEMÉNYÉBEN ÉS A DONTÉSBEN AKKOR, AMIDŐN MAJ D A NÉPSZÖVETSÉG VAGY PEDIG A NAGYHATALMAK ALTALÁN LÉTESITENDŐ SZERV MEG FOGJA VIZSGÁLNI A MAI MAGYARORSZÁG TARTHATÁLAN HELYZETÉT.

EZEKNEK AZ ALÁÍRÁSOKNAK ÖSSZEJUTTÁSA IGEN NAGY SZOLGÁLATOT FOG TENNI A KANADAI KÖZVELEMÉNY ÉBRENTARTÁSA UTJÁN MAGYARORSZÁG ÜGYEINEK SZERETNEM A LEGSÜR-GŐSEBBEN FELHÍVNI ÖNKET, HOGY MINÉL ELŐBB KEZDJENEK HOZZÁ SZERVEZETEIK KIÉPÍTÉSÉHEZ KANADANAK MINDEN VÁROSÁBAN A PROPAGANDA ERŐTELJES TERJESZTÉSE CÉLJÁBÓL ÉS HOGY VEGYÉK FEL AZ ÖSSZEKÖTTETÉST HASONLÓ SZERVEZETEK KÉL AZ EGÉSZ VILÁGON, VALAMINT A BUDAPESTEN LEVŐ TÁRSADALMI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGEVEL.

EZEN AZ UTON FELMERHETETLEN BECSÜ SZOLGÁLATOT FOGNAK HAZAJUKKAL SZEMBEN VÉGEZNI AZ EGÉSZ VILÁG KÖZVELEMÉNYÉNEK INFORMÁLÁSA UTJÁN.

MARADTAM LEGÖSZINTÉBB HÍVÜK
 ROTHERMERE

Rothermere lord nagyjelentőségű üzenetét küldött nekünk, kanadai magyaroknak. Lehet, hogy ezek a szavak nem találják abban az egységben amely az aláírások megtörténetkor megnyilvánult közöttünk, de ebben a nagy, mondhatjuk, történelmi pillanatban és ebben a szent mozgalomban nem kell el minden pártoskodás, érdekelletét közöttünk és ha sok mindenben nem is tudunk egyetérteni, ebben az akcióban minden magyar szívét nek, lelkének és akaratának egybe kell fornia. Tartozzék közöttünk bárki, bármilyen vallásfelekezethez, politikai meggyőződéshez, válasszanak el bár üzleti vagy magánérdekek — ebben a mozgalomban egy tettel, egy lélekkel egy akarattal kell kiállanunk a világ küzdőporondjára.

Mikor — 1848-ban Kossuth Lajos izent, az akkor az egész magyar nemzet csatasorba állott, most Rothermere izent, de idehallik hozzánk a newyorki embertenger közepén magára emelkedett Kossuth szobor és a negyven-

nyolcas hónap szava, akik szintén egy elvesztett hazáért küzdtek és dicsőültek meg.

A kanadai magyarság részére nem várt történelmi hivatás jutott: hirdessük szóval, tettel, minden törvényes módon az ezeréves szent hazánkkal elkövetett borzalmas igazságtalanságot, szervezzünk minden egyházközségben, telepen, egyesületben külön Rothermere bizottságokat, melyeknek elősorban az legyen a céljuk, hogy a letipott és meggyalázott magyarság részére helyet követeljenek a nap alatt Kanada mindennyelvű sajtójában, szervezetében és a magánérdekeiben. Aki csak egy hivatást szeret meg a magyar ügy számára Kanada angoljai között, már beírta nevét elmoshatatlan örökséggel a magyar Feltámadás történetébe.

Kérjük az egyházakat, a tisztességes, magyar érzelmű sajtót, egyesületeket, telepeket és magánosokat, hogy a mozgalmat haladektalanul kezdjék meg és a megtörténetéről azonnal tájékoztassanak bennünket, hogy arról lapunkban beszámolhassunk.

Szervezzünk Rothermere bizottságokat és kezdjük meg a nagy, szent harcot, most, a magyar szabadság születésének, Kossuth newyorki szobra leleplezésének és a Magyar Világ Szövetség megalakulásának hónapjában, márciusban.

KOSSUTH ÜZENT:
 ZÁSZLÓ ALÁ, KANADAI MAGYAROK!

Rothermere lord levelét teljes terjedelmében leközölte a Winnipeg Evening Tribune, Nyugatkanada egyik legnagyobb angolnyelvű napilapjának március 2-i száma, megjegyezvén, hogy Rothermere lord leveléből a mély és őszinte hála hangja csendül ki a kanadai magyarsággal szemben, mely részére ezt a szép karácsonyi ajándékot küldötte. Majd röviden ismerteti a Tribune, a Rothermere akció lényegét és a trianoni béke igazságtalanságát.

OLASZORSZÁG NEM ENGED VIZSGÁLATOT MAGYARORSZÁGON

AZ OLASZ KÖVET ELUTAZOTT BECSBÓL — APPONYI CIKKE A CURRENT HISTORYBAN — AMERIKAI PÁPOK KÖNYVET ADNAK KI A MAGYAR KERDESÉRŐL

A Népszövetség március 5-iki ülés szaka Genfben megkezdődött. A tárgyalásokat az európai sajtóban erős viharok előzték meg. A jelek szerint Olaszország állást fog foglalni minden esetleges vizsgálat ellen. A „Giornale d'Italia” szünetelő hangu cikkben megtámadja a Népszövetséget amiatt, hogy a francia-jugoszláv-csehszlovák-román militarizmus szolgálatába állott. A nagyhatalmak akcióját — és itt első sorban Franciaországot érti — gyávanak és brutálisnak mondta. A kisántant negyvenmillió lakosával semmiféle veszedelemtől nem tarthat a nyolcmillió Magyarországról. A cikk így fejeződik be:

— Mondani is felesleges, hogy ebben a hangos komédiában egész Olaszország — a nép, a lapok, és a kormány — támogatni fogják Magyarországot. Nemcsak a kötelesség és barátság, hanem az igazság és a tisztesség is így követelik.

Az olaszok az elnyomott Magyarországról beszélnek és Angliában erős rokonszenv nyilatkozik meg Budapest iránt. A Népszövetség kezd érezni tehetetlenségét.

Már azt kezdik hangostatni, hogy ott fenyeget a baj, hogy a kisántant a maga kezébe veheti az ügyet és hogy kiütközhetik ennek kapcsán az az olasz ambíció, hogy a Balkánon Franciaországgal szemben tért foglaljon.

RÓMA, március 3. — A közvélemény, a kormány egyaránt Magyarországot mellett van és elérkezettnek látják az időt, hogy lehűtsék azt az igyekezetet, hogy a szentgotthárdi gép puszkák kérdését két hónap elteltével is napirenden tartásák.

„PISZKOS KOMÉDIA”

cím alatt a Giornale d'Italia, az olasz kormány félhivatalos lapja ezt írja:

— Nyilvánvaló, hogy Európa békéjét az erősen fellégyverzett, kaptak nemzetek zavartkereső politikája veszélyezteti. Ezek a nemzetek miután leszerelték és tehetetlenné tették kizsomszédait, folyton árulkoznak és rá tudják venni a nagyhatalmakat

Mozdul Amerika lelkiismerete is

A Current History, Amerika egyik legelőkelőbb folyóirata, márciusi számában tizenhárom oldalon foglalja a magyar problémával, közlővén Apponyi Albert gróf és H. Wickham Steed, a londoni Review of Reviews, szerkesztőjének felfogását a trianoni szerződés kérdésében. Apponyi — többek között kifejté, hogy Magyarország nem felelős a háborúért, miután Tisza István gróf, a háborus magyar miniszterelnök a háború ellen szavazott.

A nemzetiségi princípiumot — írja Apponyi — a gazdasági és kulturális értékekben szenvedett rettenetes vesztés ellenére egy jótányival sem viték előre. Azért lépett be Amerika a háborúba, hogy erőszakot kövessenek el népmilliókon, kulturális visszaféldésbe, gazdasági hanyatlásba döntsenek kiterjedt területeket? Kelet félbarbársága elárastja a nyugat egyes részét.

A nemzeti élet típusainak vitatható tennémumán a haladás kilitásait a magasabbról az alacsonyabbra ruházták át.

H. W. Steed, válaszában kifejté, hogy a trianoni szerződés revíziójára szükség van, de azt a jelenlegi pillanatban békés uton megkeresztül vinem lehet.

hogy árulkodásait igazoltnak fogadják el.

RÓMA, március 3. — Egész Európát kínos izgalomban tartja, hogy Giacinto Auriti, Olaszország bécsi követé váratlanul visszautazott Rómba. Seipel kancellár legutóbb meglehetősen éles kritikával illette a fascista kormányt, amiért megengedé, hogy az olasz hatóságok olyan brutálisan bánjanak el Délitrolban a németekkel és osztrákokkal. Minden jel arra mutat, hogy az olasz követ azért hagyta el a volt császárváros ilyen körülmények között, hogy tiltakozásának adjon kifejezést.

Olaszország és Ausztria között na gyon kiélesedett a helyzet. Ugy Olaszországban, mint Ausztriában izgatottan várják, hogy a kínos ügyben Benito Mussolini miniszterelnök milyen magatartást fog tanusítani.

tudvalevőleg szintén mérget ivott. A hallgaték nem tudták eleinte az összefüggést és Buck hasonlatait. Csak amikor a mérge már megette a hatását és Buck összeesett, akkor tudták meg, hogy tanárük előtük megmérgezte magát. Buck haldokolva bucsút vett tanítványaitól. Gyorsan kórházba szállították, de már nem tudtak rajta segíteni.

MEGHALT DIAZ TABORNOK

Róma, március 6.
 ARMANDO DIAZ, OLASZ TABORNOK 67 EVES KORÁBAN HIRTELEN MEGHALT. DIAZ TABORNOK OLASZORSZÁG EGYIK LEGKIVÁLÓBB HADVEZERE VOLT A HÁBORU IDEJÉN.

Megérkeztek 1928 első bevándorlói

Tizenhét angol fiu érkezett meg a hét péntekjén Winnipegre, hogy innen továbbutazva a Nyugaton angol farmereknél kapjanak elhelyezkedést. A fiukat a Hudson Bay Co. telepítési osztálya hozta Kanadába és előrelátó hatólag ugyanez a társaság több száz angol fiatalembert hoz ki hasonló célból.

Az angol fiuk csoportja volt az első bevándorló „transzport” az 1928-as esztendőben.

EZER MAGYAR POLITIKAI FOGLYOT BOCSÁTOTTAK SZABADON

Budapest, március 9
 HORTHY MIKLÓS, MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJA EZER POLITIKAI FOGLYNOK ADOTT MÁRCIUS 1-ÉN AMNESZTIÁT. AZ AMNESZTIÁT NEM TERJESZTETÉK KI A KÖLFOLDON ÉLŐ ÜGYNEVEZETT „EMIGRÁNSOKRA” ÉS AZOKRA, AKIK AZ UTOLBÓ HÁROM EVBEN KÖVETÉK EL BÜNT HAZAJUKKAL SZEMBEN.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG előfizetési ára egy évre három dollár, félévre \$1.50, negyedévre nyolcvan cent. Küldje be a pontos összeget, hogy megkíméljen bennünket a felesleges levelezéstől

SZÉCHENYI ÉS APPONYI KÉZFOGÁSA

Irta HORDÓSY IVÁN

Winnipeg, március 6

Magyarország legelőkelőbb klubjában, a budapesti Nemzeti Kaszinóban mostanában tartották az évtizedek óta hagyományos Széchenyi lakomát, amelyen az emlékbeszédet — a Széchenyi serleget kezében tartva — Apponyi Albert gróf, a mai Magyarország legnagyobb fia — mondotta. Apponyi ötven évvel ezelőtt tartotta első Széchenyi beszédét és most elhangzott szavai a nemzet nagy apostolának, Széchenyi Istvánnak alábbi textusából sugárzottak szét:

— Mindaddig nem lesz Magyarország sem magas állásu, sem boldog, míg a népet nem emeljük a nemzet sorába. Súlyos, nagy szavak ezek, melyek a „legnagyobb magyar” szívében fogamzottak meg.

Nyolcvan év telt el azóta, hogy Széchenyi megszűnt a magyar közelet aktív tényezőjeként szerepelni és a nyolcvan év alatt nagy haladást, büszke felfelé ivelést tett meg a magyar nemzet a társadalmi kiforrás útján, de még mindig nagyon messze van attól, hogy felfogásában az a demokrácia nyilvánuljon meg, melyet, Széchenyi István tüzött eléje követendő példának.

Tagadhatatlan, hogy a világháború, a forradalmak, valamint az ország darabokra szakítása mindennél nagyobb csapást mért a nemzetre és elsősorban volt akadályának, hogy a társadalmilag elhanyagolt és sok tekintetben feudális emlékekön táplálkozó nemzet egységessé fejlődhesse ki, de más részről az is tagadhatatlan, hogy amikor a magyar nemzet legfelsőbb rétegének egyrésze megértette Széchenyi szavát, akadtak sokan, akik történelmi hivatásukat nem ismerték fel és jogaik mellett kötelességüket elfeledték.

A magyar történelmi osztály tagjait anyagi függetlenségük magasabb műveltséghez, és annak folytán főleg politikai vezető szerephez juttatta és a magyar polgári osztálynak az a része, amely vele érintkezést tartott fenn, nagyon sokban átvette annak felfogását és gondolkodásmódját.

Az ilyen módon kialakult vezető közvélemény, mely az ország politikai, társadalmi és gazdasági jövőjét építette, nem volt — nyugateurópai értelemben véve — demokratikusnak mondható.

Apponyi az elszigeteltség megszüntetésére szólította fel az ország vezető társadalmi rétegét — annak megértésére, hogy nem szabad egyes osztályokért harcolni, hanem az összes társadalmi osztályoknak együttesen kell az egyetemes magyar ügyért sikraszállni. Ebben az együttesben a vezető társadalmi osztálynak az a kötelessége, hogy a többi osztályt magához emelje és az ország kapuit Nyugat felé kitarja, még akkor is, ha az új, friss levegő beáramlása sok régi tradíciót fogja lefújni a port és új magyar tavasz érkezését jelenti is be.

Apponyi Albert a mai Magyarország legnagyobb fia és ha ő most időszereinek tartotta ennek a beszédnek elmondását, akkor arra minden valószínűség szerint szüksége van az országnak. Szüksége van az országnak a társadalmi rétegek bensőbb, megértőbb, szeretetteljesebb együttműködésére, a közös, nagy ügy érdekében hasonló áldozatokra.

A becsületes magyar politika legszentebb és legnagyobb célja: az elszakított magyar területek visszaszerzése. A Bethlen féle politika és újjáépítési program — alapszámban helyesnek bizonyult, mert felhagyott a kardcsörtető politikával és elsősorban az ország gazdasági újjáépítését tűzte ki célul. A jótételési kérdés megoldása, a külföldi kölcsönök és a velük kapcsolatos, ugynevezett „szanálás” valamint a katonai ellenőrzés megszüntetése, az olasz szövetség létrehozása, Anglia támogatásának megnyerése mind nagy és szép eredmények, de ugyanakkor nem láthatók komoly és mélyreható eredmények belső, szociális reformok terén. A földbirtokrendezés csak kezdetleges érintése ennek a nagy problémának, az iskolapolitika adott három új egyetemet és egy sereg tanyai iskolát, tudományos intézeteket az országnak, de még mindig túlságosan messze van attól, hogy az ország társadalmát a nyugati demokrácia elgondolásában rendezze át, általában még mindig inkább a középosztályal törődik a magyar politika és az ország lakosságának több, mint háromnegyed részét kitevő magyar földműves és iparososztály érdekeit csak másodlagos fontosságúnak tekinti.

Pedig Széchenyi a magyar népről beszélt. És Magyarország újjászülése — gazdasági és politikai tekintetben nem képzeltető el mindaddig, amíg a föld népének milliói még éhberükkel sem tudják megkeresni és évről-évre ezerszámra kénytelenek kivándorolni.

A trianoni béke megváltoztatásának egyik legfontosabb indítóoka az lesz, ha majd a jelenleg megszállott magyar területek magyar és egyéb nemzetiségű lakossága előtt kívánatosabb lesz mindenféle tekintetben a régi hazához való visszatérés, miután ott gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai tekintetben kedvezőbb viszonyok lesznek, mint a jelenlegi, elcsatolt helyzetben.

Sem gazdasági, sem társadalmi tekintetben nem lesznek azonban vonzóbbak a csonkaországi viszonyok mindaddig, míg a Széchenyi által vallott elvek alapján az ország erejét, társadalmát, nemzeti céljait nem magára, az egységes, becsületes, jellemes, ugyancsak hatalmas történelmi múlttal bíró, kitűnő polgári és katonai erényekkel rendelkező és az ország társadalmának túlnyomó többségét kitevő, verejtéssel dolgozó magyar népre nem építjük fel.

Ezt a magyar népet kell nagyobb darab kenyérhez jutatni, magasabb műveltségre és igényességre emelni még áldozatok árán is — ha a legnagyobb magyar főúr, Széchenyi István végrendeletét akarjuk teljesíteni és akkor, de csak akkor — Magyarország valóban nem volt, hanem lesz!

AZ ÚJ MAGYAR HERCEGRIMÁS ÜZENT KANADA MAGYARJAINAK

SERÉDI JUSZTINIÁN, AZ ÚJ MAGYAR BIBOROS HERCEGRIMÁS, AKINEK ÜNNEPÉLYES BEVONULÁSÁT MAGYARORSZAGRA ÉS BEIKTATÁSÁT AZ ESZTERGOMI ÉRSÉKI SZÉKBE, RÉSZLETESEN MEGÍRTUK, AZ ALÁBBI LEVELET INTÉZTE DR. SANTHA PÁL, STOCKHOLMI (SASK.) RÓM. KATH. PLÉBÁNOSHOZ:

FÖTISZTELENDŐ DR. SANTHA PÁL PLÉBÁNOS UR,

STOCKHOLM, SASK. CANADA.

FÖTISZTELENDŐ PLÉBÁNOS UR!

AZ ESZTERGOMI ÉRSÉKI SZÉK ELFOGLALÁSA ALKALMÁBÓL HOZZÁM INTÉZETT ÜDVÖZLÉSEK SORÁN KÖLÖNÖSEN MEGHATOTTÁK AZOK A SZERETTELJES ÉS RAGASZKODÁSRA BIZTOSÍTÓ SOROK, MELYEKKEL FÖTISZTELENDŐSÉGED A KANADÁBAN ÉLŐ MAGYAR HIVEK ÉS LELKIPÁSZTORAIK NEVÉBEN SZÍVES VOLT FELKERESNI.

SZÍVBŐL KIVÁNOM, HOGY ISTEN BŐSÉGES ÁLDÁSA KISÉRJE ALDOZATOS TEVÉKENYSÉGEKET ÉS TARTSA MEG MINDNYÁJUKAT AZ EGYHÁZ IRANTI HÜSÉGEBEN ÉS A MAGYAR HAZÁHOZ VALÓ SZERETETBEN. SZERETETTEL ADOM EHÉHÉZ AZ OTTANI PAPSÁGNAK ÉS A VEZETÉSÜKRE BIZOTT HIVEKNEK FŐPÁSZTORI ÁLDÁSOMAT.

HÁLÁS KÖSZÖNETEM NYILVANÍTÁSÁVAL VAGYOK ESZTERGOM, 1928 FEBRUÁR 2-ÁN

FÖTISZTELENDŐSÉGEDNEK JOÁKARÓ FŐPÁSZTORA

JUSZTINIÁN S. K.

BIBOROK, ÉRSÉK.

A SZÉP LEVELET ÉS ÜZENETET BIZONYÁRA ÖRÖMEL ZÁRJA SZÍVÉBE KANADA MINDEN KATHOLIKUS MAGYARJA.

MEGALAKULT A NYUGATKANADAI MAGYAR SEGÉLYZŐ EGYESÜLET

A nyugatkanadai magyarság vezető emberei február 27-én Saskatoonban összegyűltek, és minden oldalról megnyilvánuló közkívánatra megalkották a február 1-én megkezdett nagygyűlés végső akkordjaként a Nyugatkanadai Magyar Segélyező Egyesületet.

Ennek vezetőségébe a következőket választották meg: Elnök: Nagy Lajos, Hazelcliffe, Sask., alelnök: Bakonyi Jenő, Wakaw, Sask.

A központi bizottságba rendes tagokként: Rev. Dr. Csáky Benjamin, róm. kath. plébános, Punichy, Sask., Rev. Hoffmann Ferenc, ref. lelkész, Saskatoon, Sask., Izsák Gyula, Kipling, Sask., Kiss Albert, Middle Lake, Sask., Tami András, Lethbridge, Alta., Mihalic János, Lestock, Sask., Almásy István, Melville, Sask.

Póttagokként: Ambrus János, Quinton, Sask., Fias Vince Prud

A GÖRGÉNYI RÁKÓCZY-HARANGRÓL

A szülőfalumnak Volt egy szép harangja: Nagy magyar időkről, Zugott-zengett hangja. Mikor rá gondoltok, Könny csillog szememben, Azt szerettem volna, Amikor meghalok: Az sirasson engem!

Hová lett a harang? Ki mondja meg nekem!? Talán eltűnt volna Rút kalmár kezekben?... Mondják, hogy elvitték Messze... a harctérre — Golyónak öntötték S belékülözgették az Ellenség szívébe.

Akárhová vitték, Óh, miért vitték el? Lenne itt a többi Szomorú emlékek!... Mult dicsőségéről, Hogy zokogjon, zengjen S valamikor... egyszer Szomorú szavával Megsirasson engem.

(Görgényszentimre, Erdély.)

CSUDA JÁNOS.

KIKÉRÉS ELŐTT

Irta: KISS MENYHÉRT (Erdély)

Baczó Pál udvarában nagy a sürgölődés-forgolódás. Emberek járnak-kelnek s új, fényesre subickolt csizmák kopognak a széles, lapos köveken. Az udvar hátsó felén tarka tyukok kapirgálnak s a gabonás dúca fölött burukkolnak a galambok. Középen magas sudar díófa áll, amelynek szétterjesztett ágai mintha az udvart, a házat, az embereket akarná magához ölelni, galyak között suhanó tavasz szellő ebben s apró fényes zöld levelein ragyog a reggeli harmatcsöpp.

Szolgák sörpörnek az udvaron, működben vígan folyik a beszéd. Kicsipett leányok tisztogatnak a kút körül, átbészelnek egymáshoz, s tudja Isten, mire is tudnak oly jólzen kacagni. Csak akkor komolyodnak el kissé, amikor közéjük lép a házigazda. Magas, egyenes szál ember, őszhajú, de arcán van valami édes fiataltság, olyan, mint amikor ősz felé is illatosak, szépek a virágok. Komoly, ünnepélyes arccal jár-kel s kurta parancsokat osztogat. Ezt így, ezt meg amugy. Ez itt van rendjén, a meg úgy volna jobban. Amit parancsol, szeliden mondja s a fiatalok se duzzog érte. Pál bácsit szeretik a fiatalok. Kedvébe járnak, s amikor előttük elhalad, oly boldogok, hogy mosolyog a Pál bácsi.

Hanem hát jöjjön a Márton. Belép. S abban a pillanatban a pillangóként röppenő Zsuzsika is fönt van a makfalvi kancsóval. Amikor ráteszi az asztalra, amely szépen fehér-abrosszal van leterítve, akkor is az ő édes

Most a konyhára szól be.

— Fiam, Zsuzsika!

Édes, piuló barna...

homme, Sask. Révész A. F. Norbury, Sask., Szabó Pál, Weyburn Sask., Téchy Zsigmond Mannville, Alta.

A Végrehajtó Igazgatóságba:

Igazgató: Szabó György, Winnipeg, Man., Titkár: Soós István, róm. kath. plébános, Winnipeg, Man., Pénztáros: Mihályfi István, Winnipeg, Man.

Az Egyesület azonnal megkezdte működését. A vidéken alakuló csoportok, vagy ahol ilyenek nem képezhetők, a személyenként csatlakozni óhajtó magányosok jelentésként be ebbszándékukat az Egyesület titkáránál (amíg az Egyesületnek külön helyisége nem lesz) 2961½ Main St. Winnipeg, Man. Ugyanide intézendők az Egyesületre vonatkozó összes levelek.

A NYUGATKANADAI MAGYAR SEGÉLYZŐ EGYESÜLET ALAPSZABALYAI

Az Egyesület címe: Nyugatkanadai Magyar Segélyező Egyesület. Angolul: Hungarian Relief of West-Canada. Ugyanez a felirata pecsétjének is.

Az Egyesület székhelye: Winnipeg, Man.

Az Egyesület célja és feladata: A háború előtti Magyarország területéről Kanadába kivándorolt honfitársak segélyezése és irányítása az elhelyezkedésben, megtelepedésben, és munkaalkalom szerzés, szükség esetén tolmácsolás útján segítségükre lenni ügyes-bajos dolgoknak elintézésében és rendezésében úgy magán- személyekkel szemben, valamint a kanadai hatóságok előtt, amennyiben az ügy nem tartoznék külképviseleti hatóság (konzulátus) vagy más hivatal hatáskörébe.

Az Egyesület tagjai: Az Egyesület tagja lehet, minden Kanadában élő, feddhetetlen jellemű keresztény férfi vagy nő, aki életének 18-ik évét betöltötte, és az Egyesület fönt körülírt nemese céljait tehetségéhez képest előmozdítani, illetve az általa nyújtandó előnyöket igénybe venni óhajta.

Az Egyesület tagsági díja: Rendes tagsági díj évenként 1 dollár. Alapító vagy örökös tagsági díj egyszer s mindenkorra 15 dollár.

Az Egyesület szervezete: Az Egyesület szervei a következők:

- A közgyűlés,
- A központi bizottság,
- A végrehajtó igazgatóság,
- A helyi csoportok.

1.) Minden szervezett helyi csoport jogosítva van a közgyűlésre egy-egy megbízottat kül-

den, s ezekből áll elő a közgyűlés, mely az Egyesület legfelsőbb fórumát képezi.

A közgyűlés választja az elnököt, alelnököt, a központi bizottságot 7 rendes és 5 póttaggal.

2.) Minden évben egyszer rendes közgyűlés tartandó, melynek idejét és helyét a központi bizottság határozza meg.

3.) Az Egyesület elnöke intézkedik a Központi Bizottság összehívásáról, ellenőrzi a Végrehajtó igazgatóság működését. Személyi változásokat a Központi Bizottság döntésével egyetértően eszközölhet 30 napos hatállyal. Tartozik legalább 6 hónaponként összehívni a Központi Bizottságot. Ezenlő szavazatok esetén az ő szavazata döntő.

4.) A közgyűlésen minden 15 tagból álló helyi csoport egy-egy megbízott képviselteti magát, akit a közgyűlés megelölzöleg, legalább 30 nappal kell a csoportgyűlésen megválasztani és megbízó levéllel ellátni, hogy a közgyűlésen a csoport nevében érvényesen szavazhasson. Egy-egy megbízott a közgyűlésen, esetleg több csoportot is képviselhet, ha erre megbízást kapott s ez esetben annyi szavazattal bír, ahány csoportot képvisel.

5.) A közgyűlésen a Végrehajtó Igazgatóság számot ad az Egyesület előző évi munkájáról, a pénztáros bemutatja a hites szakértő által jóváhagyott pénzügyi kimutatást, mit a közgyűlés alkalmas módon felülvizsgál és elfogad, megadja a fel-

terem az ajtóban.

— Parancsoljon, édesapám uram!

Az öreg elméláz rajta tekintetével, megsimogatja a leányka bársnyos arcát. Aztán, mintha azt mondaná a szeme: én édes fogaram, be keveset hallom már a hangodat...

Hanem a lelke elmélyedése nem tart soká. Összehuzza szemöldökét és szigorúságot parancsol az arcára. Mert bizony alig hogy ki nem csordul a könnye, azt pedig restellené Baczó Pál, az ő vénsége dacára.

— Hát fiam Zsuzsika, hozz fel egy kancsó bort s hívd át a Márton bányádat.

Egyszerű parancs ez s mi mindent jelent. Jelenti, hogy Pál uram készen van a dolgoval s ráér egy kis időtöltésre. Kiss meg hányja-veti a dolgát, belenéz az elmúlt időkbé s aztán hálát sóhajt az Mindenhatónak, aki ennyire segítette.

Fölmegy a házba. Nagy tisztaság és gondos rend mindenütt szinte repes a lelke, ha végigjárja a szemét. Minden megvan a házban, mi csak jó vagyonos, de aféle szegény kisbirtokoshoz való, aki két keze becsületes munkájával gyűjtötte össze vagyonát. S mily nagy dolog ez! Mert ez a vagyonszerzés egy hosszú, verejtékes étellel jár amelynek minden pillanatát kiaknázták.

Hanem hát jöjjön a Márton. Belép. S abban a pillanatban a pillangóként röppenő Zsuzsika is fönt van a makfalvi kancsóval. Amikor ráteszi az asztalra, amely szépen fehér-abrosszal van leterítve, akkor is az ő édes

beszél ez az édes, átható tekintet! — Ha szavakba foglalhatná az a falusi leányka, egy napig se tudna elmondani.

Az öregek leülnek. A gazda veszi fel a szót.

— Áthivatalok, Márton, hogy velünk örvendez.

Márton, a szomszéd hálásan és tiszteltteljesen tekint a házigazdára.

— Köszönöm kendnek, bátya — feleli illedemesen, mert tudni kell, hogy Márton öt-hat évvel fiatalabb Pálnál. Aztán tölt a házigazda és elkezdene iszogatni. S amint ürülnek a poharak, lassankint nyelvük is megoldódik. És kezdik ott a beszédet, ahol minden öreg ember megszívessébben elidőz, a régi szép világnál. Amikor harminc évvel emnekeletté szent házasságra lépett Pál gazda s elvette ennek a hamis kis bogárnak, már mint az ő csöpp madarának az édesanyját. Hej, nem volt nekik kézfogójuk...

— Szegényen kezdtük, Márton, koldusok voltunk, én is, An is. Egy darabka földünk, ha volt a fölso cserén...

— Biz ugy vala. Híszten tudom én. De megsegítetté az Isten... Dolgoztak is érte áldott jó asszonynémmel, az Isten nyugosztalja...

Szomorú fordulat. Mint, amikor az éjszaki utazó sötét erdőségbe jut. Lelkük belemerrül az emlékezés tengerébe, amely nagy, átláthatatlan, megfoghatatlan, ködös. Minél messzibbre szállnak, annál titkosabb, firkészhetőlenebb. Bukdácsolnak csak benne, mint a sirály a zajló hullámok közt, hanem, amint

Szavai a működő fényképezőknek elkészítik filmjeke hozzánk képeket készíteni. Próbálja meg Ön is, meg lesz elégedve. Egész Kanada területéről elvállaljuk és legjobb munkát garantálunk. Nagytitkos gondosan megcsinálva. — A magyarok fényképezési múltjátza. —

THE STAR PHOTO COLLEGE

490 Main Street, WINNIPEG, MANITOBA.

mentést, meszavazza a következő évi költségvetést s megjelöli a szükséges változtatásokat.

I.a. Rendkívüli közgyűlés

Az elnök a cselekvő tagok egyharmadának kivására köteles harminc napon belül rendkívüli közgyűlést összehívni és pedig a rendkívüli közgyűlést ki hívók által meghatározott helyen.

II. A Központi Bizottság.

A központi bizottság határozza meg mindazon teendőket, melyeket az Egyesület céljainak elérésére szükségeseknek és hasznosnak lát s ezeknek kivételével a Végrehajtó Igazgatóságot bízza meg.

A Központi Bizottság dönt a központi bizottság feloszlása s meglévő vagyonának az Egyesület céljainak megfelelő felhasználása fölött.

III. A Végrehajtó Igazgatóság.

Ezt a központi bizottság választja a közgyűlésen egy évre. Tagjai: 1. A végrehajtó igazgató, 2. A titkár és személyzete, 3. A pénztáros.

A végrehajtó igazgató, a titkár és pénztáros segítségével kezeli a központi bizottság által megállapított munkaprogramot és a központi bizottságnak felelős. Ő a hivatalos képviselője az Egyesületnek a külső hatóságok előtt.

A titkár vezeti az Egyesület központi irodáját. A központi iroda képezi az összekötő kapcsolatot az egyesületi szervezetekkel, végzi az összes levelezéseket és kezeli az egyesületi híreket és tudósításokat.

A pénztáros kezeli az Egyesület vagyonát. Ez mindig csak világi férfi lehet és biztosíték alá helyezendő a központi bizottság megállapítása szerint.

IV. A Helyi Csoportok.

Helyi csoportok alatt értjük, egy-egy meghatározott vidéken vagy területen lakó egyesületi tagoknak összefoglalását 15-15 tagok számból csoportokban.

a.) Minden helyi csoport jogosult a tagsági díjnak egy fele részét a saját céljaira visszatartani. Szabadságában áll

vább a saját különleges céljaira tagjai között külön gyűlést rendezni.

b.) A helyi csoport tisztviselői: Az elnök, alelnök, jegyző, pénztáros, vagy e kettő egy személyben. Ezek a tisztviselők, minden évben az első gyűlésen választatnak és az egyesületi elnök által megerősítendők. Ha valamelyikük hivatalából, bármely okból megválik, helyébe azonnal újat kell választani.

c.) A helyi csoportok választásainál egyszerű többség dönt. A választásoknál cselekvő és szavazó szavazati joggal csak azok a tagok bírnak, akik tagsági díjukat a folyó évre teljesen befizették. Ugyanez áll egyébként szavazásokra nézve is.

d.) A helyi csoportokban a jegyző végzi a levelezéseket, vezeti a jegyzőkönyvet, állítja ki a tagsági jegyeket és nyugtákat.

e.) Legalább minden három hónapban helyi csoportgyűlést kell tartani, s jegyző dolga erről a tagokat kellő időben és módon értesíteni.

f.) Ha a helyi csoport székhelyén magyar plébános vagy lelkész lakik, ez állásánál fogva hívható a helyi csoportok jóakarólag támogatni és a tagok vele egyetértve igyekezzenek egyházi érdekeit előmozdítani.

g.) Helyi csoportok ne foglalkozzanak olyan ügyekkel, amelyek az Egyesület céljaival ellentétesek. Mulatságok rendezésénél szigorúan ügyelni kell az egyházi és világi törvények pontos megtartására.

h.) A helyi csoportokból előforduló esetleges zavarokat az ügyvivő igazgató elé kell terjeszteni elintézés végett.

i.) A helyi csoportok tevékenységük első és legfőbb feladatának a környékbeli magyar lakosságról, települési lehetőségeikről, munkaalkalmakról lehetőleg pontos kimutatást készíteni és ezt a központi végrehajtó titkárhoz idejében beküldeni.

Szabó György, a Segélyező Egyesület megválasztott igazgatója az alábbiakban indokolta meg az új Egyesület megalakításának szükségességét:

A Kanadai Magyar Szövetség megalakulása óta napról napra kapom a leveleket Nyugat-Kanada minden részéről. Ezeknek a leveleknek írói valamennyien teljes elégedetlenségüknek adnak kifejezést a Kanadai Magyar Szövetség megválasztott tisztikarával szemben, úgyhogy arra a megállapításra kellett jutnunk, hogy a megalakult Szövetség nem képviseli a kanadai magyar népakaratot. De ezenkívül is az eredeti előkészítő bizottság — melynek titkára voltam, — egészen más programot dolgozott ki, amelyet a winnipegi nagygyűlés lényegesen önkényesen megváltoztatott, kikapcsolva a magyarság jelenlegi legfontosabb problémáit, a bevándorlás és telepítés kérdését, amely nélkül pedig egy ilyen országos jellegű mozgalom nem képzelhető el.

Eppen ezért a nyugat-kanadai magyarság vezetői elhatározták a fenti Segélyező Egyesület megalakítását, mely természetesen a bevándorlás és telepítésen kívül egyéb kulturális és jótékony célú akciókat is be fog kapcsolni programjába, így a magyar kórház létesítését és a betegsegélyzés kérdésének rendezését — biztosítás útján. Szóval olyan programot tűzött maga elé, melynek megvalósítása a kanadai magyarság régi kívánalmait lesz hívva kielégíteni.

Nehéz és felelősségteljes munkánkban elvárjuk minden honfitárs támogatását és együttműködését, hogy célunkat, mely a kanadai magyarság érdekelve mindenben egyezik, teljes mértékben megvalósíthassuk.

Megoldódott az elhagyott villa rejtélye

A FORT GARRY DRIVEN MEGGYILKOLTAK A SZÉP LOTTIE ADAMS-ET — HALOTT NŐI KÉZ A HÓBAN —

Napokig állt üresen, titokzatosan a winnipegi Cunningham Ave. 40-es számú villája a szürkülő februárvégi hóban. Egy szép asszony, a tulajdonos felesége tűnt el belőle nyomtalanul több mint egy hete és a férj, a rendőrség, a detektívek — nem tudtak nyomra akadni. Végre is a véletlen, a gonosztevők legnagyobb ellensége oldotta meg a rejtélyt és csütörtökön délután a Fort Garry drive bokrai között, melyeknek alján már ottvárt az elfojtott március — egy sétáló öregúr borzalmas látvánnyal találta magát szemben: a tavaszi időjárás elolvastotta az árkok felső horéteget és a piszkos, csatakos hó-

Meghalt a winnipegi m. kir. konzul édesapja

Schebeck István, winnipegi m. kir. konzult szomorú gyász eset érte az elmúlt héten: elvesztette hetvenhatéves édesapját, aki a jelenleg megszállt területen levő Pozsony régi és tekintélyes polgára volt. Schebeck István és családja mély gyászban öszinte részvétellel osztja meg a központi szerkesztőség és egész Kanada magyarsága.

ELŐFIZETŐINKET KÉRJÜK, HOGY mindennemű címváltozásnál előző címet is TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

rozsa lelküket a hit ...

Az öreg Pál fejét kezére hajtva tekint maga elé s nagy, nedves szeméi fölcillámlanak.

A szomszéd is kiderül erre s hogy az öröm elszálló madarát közéjük csalják, ragyogó szemmel rebeget:

— No, de a Zsuzsika is, mint ha az édesanyja volna ...

Pál fölésmél és biccent a fejével.

— Hát mi lesz kendővel, bátya, ha elviszik a leányt? — Erre már bajos a felelet. Erre Pál uram se igen akar gondolni. Szeme fénye, üdössége, életörme volt e drágalátos, szép gyermek. Ő érette nem hozott asszonyt a házhoz. Nehogy durván bánjon vele mostohája. Mert még a sírjában sem tudna nyugodni az áldott lélek. No meg most, hogy elszakadjon tőle! Hiszen úgy hozzánőtt, fonódott az édes gyermek, mint az ághoz a falevél. Nem, nem tudja, mi lesz vele, ha már elviszi a völgyébe. Bizonyosan nem él tul.

De csak fölemelkedik az ész beszéde is. Ugy a szíve dobogása kívánna, így a józan ész szava diktálja.

— Az a lány sorsa, Marci ... Majd a legényről, már mint a völgyégyről, kezdenek beszélni. Ha már a saját gyermekét nem dicsérheti az ember, hát teheti azt a vejevel.

— Eltalálta bizony a bogaram pártját, Marci. Megforgattam néha néha eszemben én is, hogy ki talán ehhez a semmi teremteshez, te tudod, Marci, még gondolatban sem tudtam szebben összehozni.

A Pál arca fölragyogott az örömtől. Hogy hát ez az új élet is, amely az ő korhadt, vén tör-

zseből hajlott, im mily szerencsésén indult. Örömeiben megtölti a poharakat, ismét csak róla esik szó. Mert a falusi embereknek gyönyörűségük, ha arról beszélhetnek, akik szívük szerint szeretnek ...

— Csodálom, hogy nem ismered, Marci ... Igaz, verekedésben nem tette híressé magát a flu, de cugsfürer volt a katonaságnak s ő írja falujában a kont raktusokat. No meg milyen gazda, pedig nincs apja már a szegénynek s két kis testvérét nevelteti ... Büszke vagyok rá, Marci, büszke ...

A kis Zsuzsika fölpan be. Desiet is, hogy ne hallja, hogy unostuntalan őt dicsérik. No meg az a Marci bácsi még int a szemével s megcsipentti az arcát.

— Megbecsüld lányom, megbecsüld ...

Be rosszul esik a figyelmeztetés. Tudja is Marci bácsi, hogy mennyire becsüli ő. Bizony, amikor egy évnek előtte itt settenkedett Kispál Mihály Lacija, kiutasította érte. Érte, csak érte. Mert még az édesatyja is szinte feléjük hajlott. Nem, nem én másrom, édes János ... Fogadták három évnek előtte és im, meg is tartotta szavát. Hát nem igaz becsüld ez?

Az első szobából kitekint az uccára néző rozmaringos ablakból. Hiába, mégse jönnek még. Könnyű felhő száll főhéhez, tisztá a homlokára. Hanem várja a dolog a konyhában, oda kell sietnie. Ők késnek, de csak itt lesznek nemskóra. Itt, bizony. Az öregek mellett eloson, fűgően, nesztelen, mint egy kis őzike szalad a konyhába. Ott is bosszankodás várja az ártatlan kis galambot. Búbos Katica néni is

mindig csak róla beszél. Amíg recét tépázott, csak őt magasztalta. Hogy a katonaságban, itt hon, tancban, anyjánál, idegen helyen mily becsületes, tisztességtudó az a Nemes János! Már olyan legény messzi vidéken nem terem, nem. Tercsi, ugye, Tercsi?

S ígent int a Tercsi, továbbá Biri, Rózi, Julis néni, szóval az egész segítő asszonynépesség.

S mit tegne mást Zsuzsika, mint pírul, egyre pírul, mint a szellőben suttogó kalászkok között a pipacs-virág.

Távrolról csegetttyűs hallszik. A szolgák, akik tisztára simították az udvart, előfutnak, új, fényesre puccolt csizmájukban. A galambbúgos kapu két szárnya szétárul s csilingelve vígan gurul be rajta egy sárgára festett kocsi. Jóságos arcú öreg néni ül középtűt, körülötte pirospozsgás arcu, feketeszemű gyerekek sorjaiban, mint a fán a mosolygó, piros kerek almák.

A fiuk szépen, ünneplőbe bújtatva, kimosdatva.

A konyhából kicsödülnék a segítő asszonyok és leányok. Sugárzó arccal intenek a kocsi felé.

Az ülésről vidáman, ragyogó szemekkel ugrik le a sugártermetű, vállas, egyenes száll legény, Nemes János.

Ölve, magához szorítva szedi le az apróságokat.

Baczó Pál és Marci a zsalus ablak szárnyán át nézik a kedves jelenetet. Baczó Pál uram, pedig boldogságban úszva, reszketve, remegve sugja Mártonnak:

— Ez az ...

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzküldés módja.

Pénzküldéséért teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VÉTELET INTÉZTÉSSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

tömegekből egy halott nő keze meredt elő.

Az öreg ur megtorpant egy pillanatra, majd hangosat kiáltott és mikor szavaira nem érkezett válasz sehonnan, kiment az országútra és az első automobillal behajtott a legközelebbi rendőrállomásra.

Félórán belül már sűrű rendőr kordon vette körül a Fort Garry drive sűrűjét és a középontban megtalálták holtan az elhagyott villa szépséges tulajdonosnőjét, Mrs. Lottie Adams-et.

A rendőrség munkája gyors volt. Még alig szállították be a meggyilkolt asszony holttestét a tetemezőbe, amikor már le tartóztatták Albert Westgate-et, az állásnéküli soffört, mert a gyanu — több okból kifolyólag órá irányult.

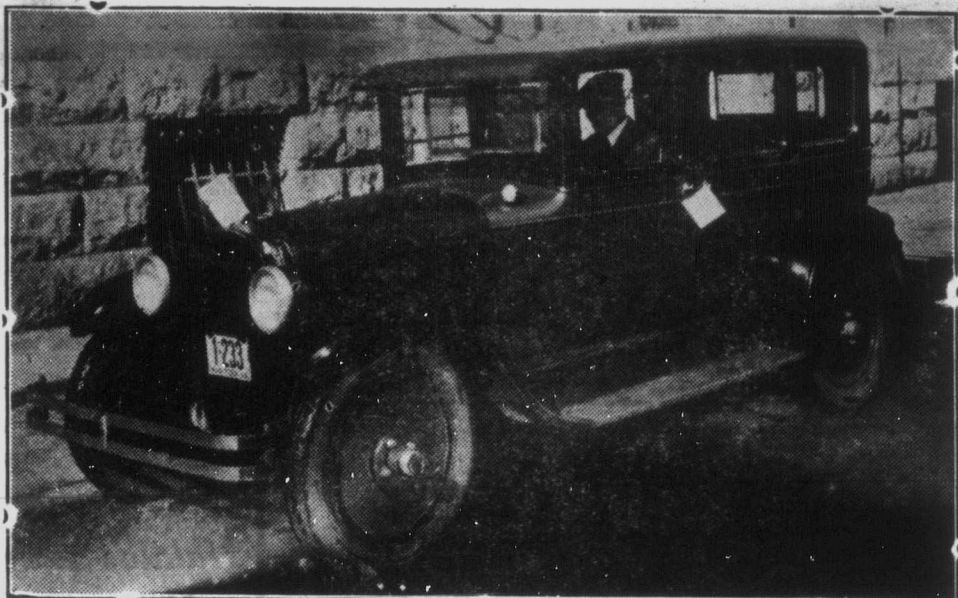
A SÖTETKÉK CADILLAC AUTOMOBIL

A nyomozás szerint Westgate a gyilkosság napján délelőtt 10 és 11 óra között egy sötétkék, elegáns Cadillac automobilt bérelt a Fort Streeten levő Worthington garázsban. A kocsival elhajtott Lottie Adams lakására, akit kirándulásra vitt ki magával a Fort Garry drive-re, ahol megállította az automobilt és az asszonyt őt hatalmas fejszecsapással agyonverte. A holttestet aztán kivonszolta a kocsiból, az egyik árkokban mélyen a hó alá temette, majd félóra múlva visszatért a városba.

Westgate-et a kórházban tartóztatták le. A gyilkos nyugodtan fogadta a parancsot, felkelt, felöltözködött és követte a rendőröket, azonban mindenféle felvilágosítást megtagadott.

A következő nap nyomozása újabb szenzációt hozott a véres drámába, amennyiben a szép Cadillac automobilban megtalálták Lottie Adams több ruhadarabját, Westgate lakásán levő börtöndjeiben pedig egy vértőlborított fejszét és kést, melyekkel a gyilkos öt halálos sebet ejtett áldozatán. Utólag még revolvergolyót is felfedeztek a meggyilkolt asszony koponyájában. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkosság hátterében féltékenységi okok húzódnak meg, Westgate azonban állhatatosan hallgat — legfeljebb annyit jegyez meg, hogy emlékező tehetsége a háboruban erősen meggyengült, miután többszörösen megsebesült és idegsokkot kapott.

Mindazonáltal semmi kétség sincs aziránt, hogy a gyilkosságot valóban Westgate követte el.

Westgate kölcsönzött autója, amelyben a gyilkosságot végrehajtotta.

A MODERN BAROMFI-TENYÉSZTÉS RŐL

A kanadai csirketenyésztők ma már legelőb helyen költőgépekkel dolgoznak. Bizonyos, hogy a kereskedelmi baromfi-tenyésztés szempontjából a módszer a legalkalmasabb és legjövődelműbb. E mellett az utóbbi években rengeteg olyan tenyésztőtelep létesült, amelyek csupán költséssel és apró csirkék eladásával foglalkoznak farmerek számára.

Kanadának majdnem minden részében találunk egész csomó újszerű inkubátort, amelyekkel a modern csirkefarmerek próbálkoznak. Az inkubátorok (költőgépek) nagy csoportját általában két részre osztjuk. Az első csoporthoz tartoznak a kisebb gépek, amelyeknek befogadóképessége 60-tól 600 tojásig visz s amit rendszeren olajlámpával fűtenek, de néhány elektromos fűtőkészülékkel, míg a második csoportba tartoznak a nagyméretű inkubátorok, amelyek két típusra oszlanak: az egyik típus a szekrényformára készült költőgép, a másik a szabadon álló költőgép. Ezeknek befogadó képessége 2000-tól egészen 40.000 tojásig terjed.

A kislámpás gépek szintén két fő csoportra oszlanak: meleg levegő és meleg víz-fűtőkészülék szerű. Mindkét-féle nagy sikerrel használják mindentelés és nehéz lenne megállapítani, hogy melyik fajta hoz jobb eredményt. Abban az esetben, ha a lámpa kiállszik, aminek rendes ellenőrzés mellett nem szabad megtörténnie, úgy a meleg víz-fűtött inkubátor tovább tartja a meleget, mint a másikk.

Igen elterjedt újabban az elektromos árammal való fűtés is a kisebb gépeknél, habár egyes helyeken az áram-fűtés drágább, mint az olajkályha. Ennek ellenében az elektromos inkubátorok használata munkamegtakarítást jelent. Mielőtt a csirkefarmerek elektromos készüléket venne, alaposan járjon utána a helyes volt és más fontos tudnivalóknak.

A nagyméretű „Mammouth” inkubátorokat főként szénrel fűtik és leginkább meleg víz kályhával vannak felszerelve. Egyes típusoknál olajkályhát is használnak, sőt újabban gáz kályhák is.

A tul kis gépek vásárlása nem célszerű, mert hiszen ugyanaznyit munk-

kát ad egy 60 tojást magába foglaló inkubátor, mint amelybe 150-et helyezünk el. Ma már a nagyobb csirkefarmok csakis Mammouth méretű költőgépeket vásárolnak s így rengeteg időt és munkát takarítanak meg.

Farmernek, akik csak kicsiben foglalkoznak csirke-tenyésztéssel, többnyire a pincében, vagy egy szobában helyezik el az inkubátort. Ebben az esetben a pince sokkal alkalmasabb hely, mert a levegő hőmérséklete sokkalta egyenletesebb, nincs kitéve nagy hőeltéréseknek és mert ott több a nedvesség is. Nagy gépeknél ellenben külön csirkeház építendő, külön felszereléssel.

Amikor inkubátort vásárolunk, mindig úgy rakjuk azt össze, ahogy a gyáros utasítása megkívánja. A költőgép legyen vízszintes és ha rendszer vizionálban nincs készletünk egy hosszúságú fazékfőlet az inkubátor tetejére és mérjük le a vízszintet.

A legtöbb csirkefarmer naponta két-háromszor ellenőrzi a költőgép rendszer működését és igyekszik, lehetőleg pontosan követni azt az utasítást, amit a géppel kapott, mindaddig, míg elégséges gyakorlatra szert nem tesz.

nek befogadó képessége 2000-tól egészen 40.000 tojásig terjed.

A kislámpás gépek szintén két fő csoportra oszlanak: meleg levegő és meleg víz-fűtőkészülék szerű. Mindkét-féle nagy sikerrel használják mindentelés és nehéz lenne megállapítani, hogy melyik fajta hoz jobb eredményt. Abban az esetben, ha a lámpa kiállszik, aminek rendes ellenőrzés mellett nem szabad megtörténnie, úgy a meleg víz-fűtött inkubátor tovább tartja a meleget, mint a másikk.

Igen elterjedt újabban az elektromos árammal való fűtés is a kisebb gépeknél, habár egyes helyeken az áram-fűtés drágább, mint az olajkályha. Ennek ellenében az elektromos inkubátorok használata munkamegtakarítást jelent. Mielőtt a csirkefarmerek elektromos készüléket venne, alaposan járjon utána a helyes volt és más fontos tudnivalóknak.

A nagyméretű „Mammouth” inkubátorokat főként szénrel fűtik és leginkább meleg víz kályhával vannak felszerelve. Egyes típusoknál olajkályhát is használnak, sőt újabban gáz kályhák is.

A tul kis gépek vásárlása nem célszerű, mert hiszen ugyanaznyit munk-

Napfényre került a régi bűn

A budapesti főkapitányság táviratot kapott a maglódi csendőrségtől. A táviratban jelentették, hogy a csendőrség egy évekel ezelőtt elkövetett gyilkosság ügyében eredményesen fejezte be a nyomozást.

A napokban névtelen levelet kapott a csendőrség. Az ismeretlen levélíró közölte, hogy 1920 tavaszán elhunyt Tass községben Hajdu György, 32 éves gazdálkodó, aki nem természetes halállal halt meg. A csendőrök kihallgatták a községben mindazokat, akik Hajdu György szomszédságában laktak. A tanúk kivétel nélkül olyan vallomást tettek, hogy az elhunyt gyilkosság áldozata lett. A szomszédok állítása szerint Hajdu György halálának éjszakáján izgalmas jelenetek játszódtak le a lakásban. Olyan hangos volt a veszekedés, hogy a gazda gyermekel is felébredtek. Közvetlenül a haláleset után suttogni kezdtek a faluban, hogy Hajdu György megmérgezte az urát.

A csendőrök kihallgatták az özvegyasszony gyermekeit, akik meglepő vallomást tettek. Elmondották, hogy édesanyjuk, aki jóslással is foglalkozott és gyógynövényeket gyűjtött, az éjszakai veszekedés után teával kínálta meg az apjukat. Vallották, hogy fogták Hajdu Györgyét és barátját, Farkas Józsefet is. Az özvegy tagadott, barátja azonban megtört és beismerte, hogy a szerencsétlen Hajdu Györgyöt 1920 tavaszán egyik éjszakáján megmérgezték. Hajduné nagyon rossz viszonyban élt férjével, aki állítólag részeges ember volt. Az asszony több ízben kijelentette, hogy abban az esetben, ha férje nem változik meg, egész családját elemészti.

Egyszer a temetőben, — mondotta Farkas Józsefné, — Hajduné bevallotta nekem, hogy megmérgezte az urát. Részletesen elmesélte, hogy miként főzte meg a füveket és hogyan ad-

ta be a mérges teát az urának. Az asszony vallomása után kihallgatták Hajdu Györgyét is, aki végül is beismerte, hogy ő volt a férje gyilkosa.

A csendőrök mind a két asszonyt letartóztatták és a pestvidéki ügyészség fogházába kísérték. A főkapitányság a csendőrség értesítése alapján Hajdu György több hozzátartozójának kihallgatását rendelte el, hogy a részletkérdéseket is tisztázzák.

KÉTSZÁZÖTVEN MAGYAR ÁGYÚ VAN POZSONY ALATT

Ugy bizony: a kétszázötven magyar ágyú miatt, mely rémes torkával Pozsony felé ásít, kapott nyolcnapi fogházat Csambal József, ötvenkét esztendő gazda, ki a megszállt Ábrahám községbe való. A tárgyalás Pozsonyban volt, természetesen cseh bíró előtt.

A vádirat szerint Csambal Józsefnek az a bűne, hogy mikor tavaly augusztus 22.-én többdelmagával ült a kocsmában s politikára terelődött a szó, természetesen, Rothermere lordról is beszéd esett. Csambal — állítólag — így szólta volna ekkor:

— Azt mondja a feleségem, hogy szorul a kapca Pozsonyba.

— Már miért szorulna? — kérdezte a komáknak egyike.

Csambal József nem takargatta, amit tudott:

— Azért, mert Pozsonnyal szemben kétszázötven ménkü ágyú van felállítva és ha szólni kezdenek eccer, lütkék a cseheknek ...

Ezt a purparlét, természetesen, nyomban besúgták a cseh csendőröknek s így került bírák elé Csambal József.

— Kítől hallotta ezt az ágyúhírt? — kérdezte az elnök.

Csambal József megvakarta a fülét:

— En kérem, Loveczki Lajostól hallottam, az meg a feleségtől tudta. Mert Pozsonyban

volt a felesége a vásárba, találkoztott ottan egy kiszolgált s jelenleg állástalan örmesterrel, hát az biztatta meg ...

A bíróság, tekintettel arra, hogy a Rothermere-akció anélkül is szakadatlan izgalomban tartja a lelkeket Felsőmagyarországon, nyolcnapi fogházra ítélte Csambal József gazdát, aki azóta ült is szegény.

A RENDŐRZENEKAR MEGY KI AZ AMERIKAI ZARÁNDOKLATTAL

A newyorki Kossuth-szobor leleplezésére, mintegy négyszáz főnyi küldöttség indul el Magyarországból. A magyar zarándokokat előreláthatólag az államrendőrségi zenekar kíséri ki Amerikába s már megindultak a tárgyalások, hogy valamelyik hajóstársaság az ut fontosságára való tekintettel, díjmentesen szállítsa ki a zenekart, amely úgy tervezi, hogy minden nagyobb amerikai magyarlakta városban hangversenyezne és ezzel a vasúti és ellátási költségeket fedezné.

Halálos szurkálás egy cirmoscica miatt

Egy selyemszűrő, doromboló macska különös és tragikusan végződő párharcot provokált a fehérmegyeli Jenő községben s ennek a verekezésnek az lett a vége, hogy a macska tulajdonosa holtan maradt a küzdőporon don. Az eset 1925 április havában történt, amikor Varga János, Jenő községbeli gazdálkodó, a kamrába véletlenül bezárta Ipaics János kovácmester macskáját. A macska először bőségesen lakmározott a füstölt kolbászból és mindenféle elképzelhető jó csemegéből, de végül szabadulni igyekezett és amikor látta, hogy sem az ajtó részen, sem a bezárt ablakon keresztül nem tud kijutni, hangos nyávogásba kezdett. Lassanként többen figyelmesek lettek a macska szenvedésére és szóltak Ipaics János kovácmesternek, aki ki akarta szabadítani kedvenc állatját, de amikor látta, hogy a bezárt ajtóval nem tud megbirkózni, megkereste Vargát és kérte, hogy nyissa ki az ajtót.

— Bent van a szegény macskám, eressze ki Varga-bácsi.

— Nem engedem én, — replikázott az öreg. — Ha besurran, maradjon bent, de legjobban tenné, ha megdögölne, mert már elegendő van a sok nyávogásból.

A kovácmester egy darabig gondolkodott, azután ismét kérlelni kezdte a háztulajdonost.

— De, Varga bácsi, nem esik rosszul hallgatni a szegény állat panaszkodását?

— Már mondtam, hogy nem engedem ki. És ha még egyet szól hát ...

— Mi az, hogy hát?

— ... az, hogy magát is bevágom a kamrába.

A kovácmester felhőrdült: — Ebadta öreg csirkefogója, engem akar megütni?

Igy lassanként heves vitaközléssel fajult a szépen induló beszélgetés, melynek során Varga inulattól elragadtatva, az atlétafermetű kovácmestert a kamara ajtajához lódtította. Ipaics sem magadt adós, rávetette magát Vargára és birkózni kezdtek

Majd amikor a verekezés zajára odasereglett házbellek szétválasztották a két küzdő felet. Varga előrántotta a csizmaszárából zsebkését és azt teljes erejével a kovácmester lábaszárába dőfte, akit ütőerőn olyan súlyosan megsebesített, hogy néhány percnyi szenvedés után a helyszínen elvérzett.

A nyávogó macskát Varga János ijedtében, most már kiengedte.

A székesfehérvári törvényszék a hetvenkétéves Varga Jánost, erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt, másfél évi börtönbüntetésre ítélte, mely itá letet a tábla Kállay-tanácsa helybenhagyta.

A ROMÁNOK A BIBLIA. MAGYARÁZÓKTÓL IS FÉLNEK

Kolozsvárról jelentik: A lapok jelentése szerint a kolozsvári sziguranca letartóztatott tizennyé anabaptistát, másnéven biblia-

magyarázót. Az anabaptisták magánlakásokban gyűltek össze, a letartóztatás ürügyéül tiltott gyűlés tartását hozták fel. A letartóztatott anabaptisták közt van egy Paul Bonzerai nevű külföldi állampolgár is, aki a külföldi anabaptisták megbízásából érkezett Kolozsvárra.

ÉRTESÍTÉS

Többek felkérésére közöljük, hogy Kató András, a winnipeg nagygyűlésen a reginal katolikus egyházközség nevében és képviselőként való szereplésének hírének idején a Magyar Szövetség titkári hivatalától vét tük.

Kató András — mint ismeretes — ez ügyben már nyilatkozott, annak megállapítása azonban, hogy az alakuló nagygyűlésen szavazott-e valamilyen tőület nevében vagy nem, kizárólag a titkári hivatal hatáskörébe tartozik.

KOROMZAY ZOLTÁN

Minden kérdésre, mely az életbiztosítást illeti készséggel áll rendelkezésre honfitársainak, levelekre pontos választ ad a hozzáfutóknak.

Pénze feltétlen biztosítva van és gondoskodás családja sorsáról. Irjon nekem az általam képviselt társaság címére.

The CROWN LIFE INSURANCE Co.
213 McIntyre Building
WINNIPEG, Man.

WHITE STAR LINE-RED STAR LINE

A bevándorlási rendelkezések megváltoztak. Barátokat és rokonokat kihozzátok, kik farmon lesznek elhelyezendő.

A nagy hajóink járnak Montrealba és a világ legnagyobb hajói vannak tulajdonunkban. 60 éve van összeköttetésünk Európa és Kanada között.

Irodánk Európa minden fontosabb városában, hivatalnokaink az anyanyelvén beszélnek a hozzáfutóknak.

Pénzügyi utalás sürgőnyleg vagy postán felülmulthatatlan biztonság. Kifizetés a legközelebbi postahivatalban, Amerikai dollárokban. Irjon, vagy keresse fel a legközelebbi ügyünköt, további felvilágosítással díjtalanul szolgál hajójegy, pénzküldés ügyében.

Fiók-irodák:

D. FERGUSON G. J. DROBEY LUKACS SANDOR
Land Bldg. 10275-101st. St. Canada Building
CALGARY, Alta. EDMONTON, Alta. SASKATOON, Sask

L. SIKEVYCH, FOREIGN DEPT.
224 Portage Ave., WINNIPEG, Man.

RED STAR LINE

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE

Telepítési,
Bevándorlási engedélyek.

Hajójegyek,
Pénzküldés.

„PANNONIA“

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296 1/2 Main St.

Telepítés, bevándorlási engedélyek, hajójegyek, pénzküldés.

Társaságunknál kizárólagos eladásra elő vannak jegyezve élő és holt leltárral bíró, vagy csak épületekkel rendelkező, művelés alatt álló farmok, úgy Manitobában, mint Saskatchewanban, alkalmas vidéken és a lehető legelőnyösebb feltételek mellett.

Pénzküldés teljes jóállás mellett, AMERIKAI DOLLÁROKBAN, óhazai pénzben. SÜRGŐNYILEG vagy postán. Az eredeti nyugtát visszaküldjük a feladónak. A legalacsonyabb árat számítjuk, pénzté közzététel, megbízhatóan és leggyorsabban jutatjuk a rendeltetési helyére.

Családja — rokonai — ismerősei BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEIT megszerezhetik. Úgyé nyugdíjas reánk bízhatja. Hajójegyet vegye nálunk.

Fiókirodáink Saskatchewanban és Albertában élő honfitársaink rendelkezésére állanak. Teljes bizalommal fordulhatnak személyesen vagy levélben fiókirodáinkhoz, melynek címei:

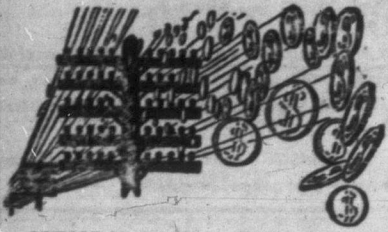
REGINA, SASK., 1767 Rose Street.

SASKATOON, SASK., BOX: 1630.

Főiroda: WINNIPEG, MAN. 296 1/2 Main Street.

AZ IGAZI SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS CSAK A SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO. által
 eszközölhető, melynek SÜRGÖNYI DIJA CSAK 50 cent.

Próbálja ki ezen SÜRGÖNYI összeköttetést, amely fejleményeinek bízalmával fordulhat hozzá, hogy minden más ügyében peres és perenkívüli ügyben, adásvételek stb. elkészítjük az ehhez szükséges iratokat. Csomagot küldünk az órázába és órázába bélyegyet adunk el. — Irjon még ma, levelekre azonnal válaszolunk

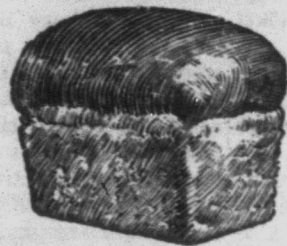
THE SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO.

2207 Ontario Street, Cleveland, Ohio.

HENRY SPIRA, President.

A MAGYAR ASSZONYOK KÖZSÉGE NEVE A SVÁJCI CSALADOKNAK.

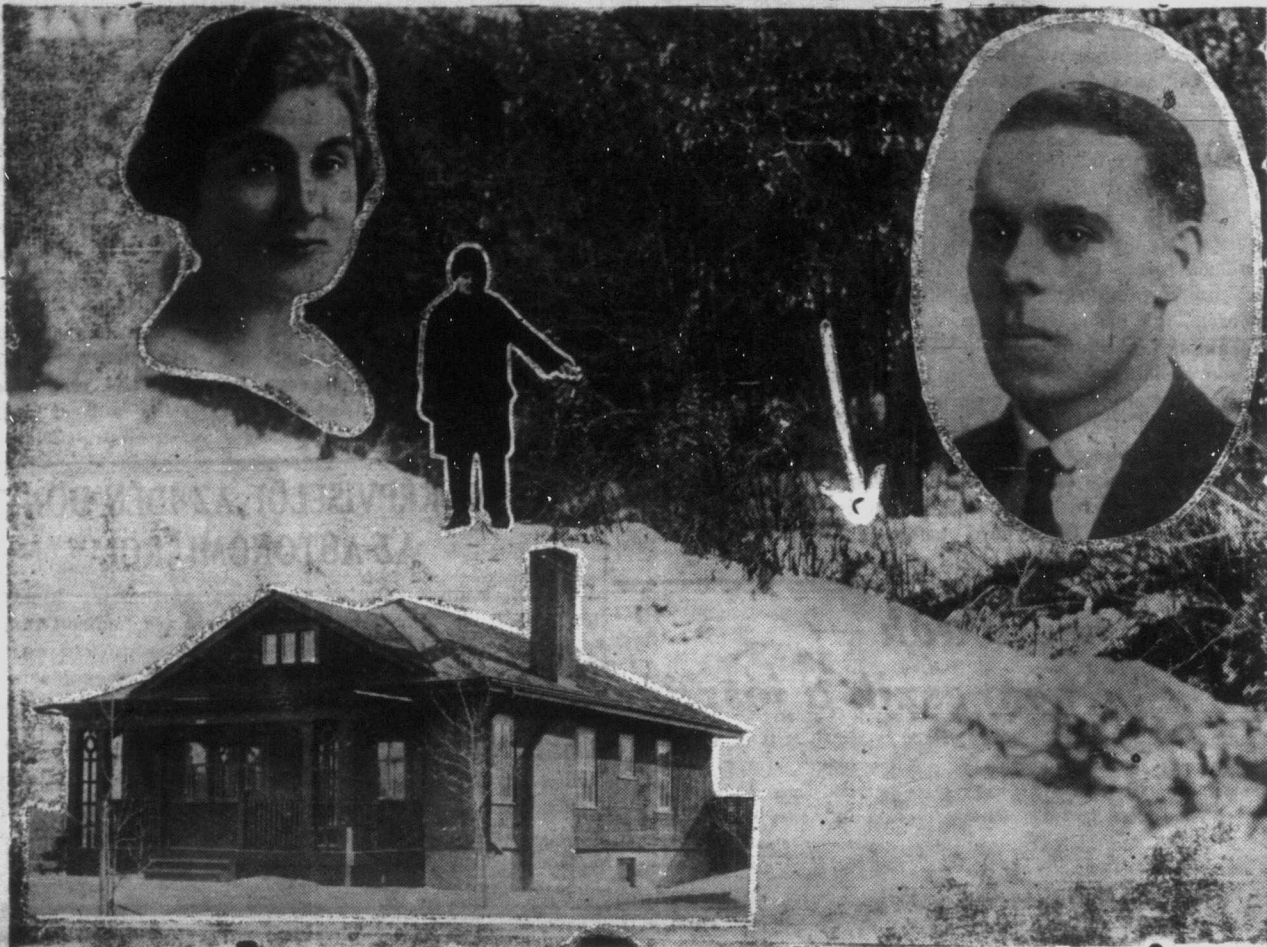
Bernből jelentik: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége azzal a kéréssel fordult a svájci szövetségi elnökhöz, hogy támogatja a svájci nőknek az egyesület mélyseges hálóját azért a nemes felebaráti szeretettel, amellyel a svájciak több éven keresztül otthont nyújtottak a szűkölködő magyar gyermekeknek. Az egyesület kilencedik közgyűlése a magyar asszonyok szívből jövő hálóját nyilvánította mindama svájci családok irányában, amelyek magyar gyermekeket vettek magukhoz.

Ilyen nagy kenyereket süthet jó liszttel

Robin Hood FLOUR

„PÉNZ VISSZA“ Garancia-levél MINDEN zsákban.

Képek a Fort Garry driven történet gyökéréről. Balra: egy asszony, jobbra: a gyilkos, lent a Cunningham streeti villa képe, a háttérben nyíll mutatja az árkot, melyben Lottie Adams holtestét megtalálták.

több ízben meg is fenyegette Bucsi, hogy az állandó perpatvarnak egyszer súlyos és komoly következményei lesznek. A 76 éves Bucsi fiával, ifjabb Bucsi Jánossal akkoriban érdekesen visszautasította Palós fenyegetéseit, amelyeket azonban a szomszéd mégis beváltott.

Bucsi ugyanis négy fát vágott ki azon a határvonalon, amely földjét Palóstól elválasztja. Ez az újabb incidens még jobban felingerelte Palóst, aki baltával a kezében berohant Bucsi portájára. Néhány pernyi izgalmas szótárgyalás után Palós a baltával háromszor Bucsi fejére sújtott, úgyhogy a 76 éves gazdálkodó eszméletlenül rogyott össze háza udvarán. A három fejszecsapás mély sebeket hasított a szerencsétlen ember fején, úgyhogy a kihívott mentők életveszélyes állapotban, eszméletlenül szállították a csepeli kórházba. Bucsi fia már csak a merénylet után rohant ki a házból, lefogta a menekülni akaró Palóst és átadta a rendőrségnek. Beszállították Csepelre, ahol őrizetbe vették.

SOMOGY MEGYE

— Ahol Somogyban sem ismerik az „egykét“. A remek magyarfajtájáról híres Somogyországban, tudvalevően, szintén végzetesen pusztít az „egyke“. Annál figyelemreméltóbb, kedvesebb a Somogyi Ujság-nak itt következő híre, Polány, somogy megyei faluról, ahol nem ismerik az „egykét“. Maga Polány község mély kátlanban fekszik és meglehetősen rendetlen építkezést mutatnak házikól, amelyek egyetlen fekvésű talajon épültek, legtöbbször zsuposan. A kettős házor előtt természetesen járda húzódik el, amelyen életveszélyes a közlekedés. A lakosság felének van 1—10 holdig terjedő birtoka, míg a másik fele napszámos munkát végez az uradalmi birtokokban. A falu fejlődésének legnagyobb hátránya az, hogy a lakosság nagyon is szegény.

Ezzel szemben az egykerend-szer a római katolikus lakosság között Polány községben nem ismeretes. A faluban 136 római katolikus házaspár él, akik között 1 gyermekes házaspár van: 20, 2 gyermekes: 42, 3 gyermekes: 24, 4 gyermekes: 5, 7 gyermekes: 2 és 8 gyermekes: 10.

1. Gyermektelen mindössze 3 család van. A mindennapi iskolába jár 65 tanuló, az ismétlődő pedig 39.

BARANYA MEGYE

— Egy gazdálkodó ujszülött gyermekeinek rejtélyes halála. Pécsről jelentik: A kölkedi csendőrs rejtélyes csecsemőhaláláról tett jelentést a mohácsi járásbírósnak. A csendőri jelentés szerint Kovács János kölkedi gazdálkodó feleségének öt év óta minden esztendőben gyermeke született, a csecsemők azonban alig néhány hetes élet után, különös körülmények között meghaltak. Legutóbb a múlt év decemberében született gyermeke Kovácsnénak és mikor a csecsemő néhány hét múlva meghalt, a faluban suttozni kezdtek arról, hogy az ujszülött nem természetes halállal halt meg. A csendőrség nyomozni kezdett az ügyben, de eredmény nélkül. A napokban aztán jeletkezett a csendőrsőrnő Aradi Józsefné, Kovácsék komaszszonya, aki elmondta, hogy a szülők állandóan jeges vízben fürdőtörték ujszülött gyermeküket, nehéz étellel táplálták őket és láthatóan mindent elkövettek gyermekeik elpusztítására. A bejelentés alapján újból megindult a nyomozás és a csendőrség megállapította, hogy a szülők bementése alapján állította ki a halotti bizonyítványt. A pécsi ügyészség a terhelő adatok alapján elrendelte a csecsemőholttestek exhumálását.

MÁRAMAROSSZIGET A KOLDUSOK VÁROSA

Az egykor, még nem is oly régen virágzó kereskedelmi és ipari városból, Máramarosszigetről gyászhires szállingóznak. A virágzó kereskedelemnek, az elcsúszott kisiparnak nyomait is elseperte az idők szele. A város ember lakosa közül tízezer ember kereset nélkül koldus. Bár a zsidóság hatvan százaléka a város lakosságának, ma már ezek közül is alig vannak háromrezen a rendes keresettel bírók. A jobbidokekt élt emberek koldussá zülltek. A kéregetők valóságban ellepik Máramarossziget uccáit, mert Máramarosszigeten nincs munkaalkalom. Az egyik elpanaszolja:

MAGYAR FEGYENCBŐL ROMÁN JÁRÁSBÍRÓ

Nagy feltűnést keltő interpellációt mondott el a kamara multévi ülészakájában Vlád Aurél, volt magyar országgyűlési képviselő. Okmányokkal bizonyította, hogy Francu Alexandru, a román járásbíró vezetője évekként elzárta, amikor Frink Sándor néven még Budapesten volt járásbíró, családokért és okirat-hamisításokért kétévi börtönt ült.

Stelian Popescu, igazságügyminiszter azzal kelt Francu védelmére, hogy politikai okok miatt üldözték Magyarországon a román származású bírót.

Vlád azzal felelt az igazságügyminiszter beszédére, hogy a nemzeti parasztpárt lapjában hű másolatban szövegszerű fordításban közölte a budapesti büntetőtörvényszék ítéletét Frink Sándor bűnyűjében.

A faximilében közölt ítélet nagy megütközést keltett. Az igazságügyminiszter kénytelen volt vizsgálatot elrendelni. A legfelsőbb bírósági tanács állásvesztésre ítélte Francut.

és jóízűen fogyasztották el husát a Muszáj-, a Pásztor-, az Ujerdő- és a Közép-ucca lakói...

PEST MEGYE

— Két gazdálkodó véres drámája. A Szigetszentmiklós határában fekvő Rózsadomb nevű helységben véres dráma játszódott le. Már hosszú évek óta egymás szomszédságában lakik itt Palós Sándor és Bucsi Sándor gazdálkodó, akik közt állandóan súlyos nézeteltérések és összetűzések voltak napirenden. Az 50 éves Palós Sándor

HA VITA-GLANDET AD TYUK JAINAK GARANTÁLJUK, HOGY HARMON NAPON BELÜL TOJNÍ KEZDENEK.

A tyuknak is van mirigye, akár az embernek, melynek szüksége van éltető vitamínra. A vitamín közvetlen hatással van a tojás képzésére. Ha ivóvizébe Vita-Gland-et tesz a telen lustálkodó szárnyasok szorgalmas tojóká lesznek három napon belül. A tudományok sikereit megtalálni azokat az állományokat, melyek hatással vannak a tojásképző mirigyekre, az állami kísérleti állományok jelentése szerint a vitaminnal stb. helyesen táplált tyukok 60 helyett 300 tojást tojnak évente.

PRÓBALJA MEG! KEDVEZMÉNYES AJÁNLAT

Tojás, Tojás, Tojás és erős egészséges kis csirkék, hasznosított baromfi csapat, utánjárás, orvosság, vagy drága külön ételnek nélkül lehet az Öné is. Csak tegyen Vita-Gland-et az ivóvizébe. Nagyon egyszerű a hasznát megduplálni. A telt jó árak idején is termelhet annyi tojást, mint nyáron. A Vita-Gland Laboratórius, akik az eredeti Vita-Gland-t feltalálták, gyártják, annyira biztosak a dolgukban, hogy szívesen küldenek egy dobozsal saját használatára. Figyelje meg a következőket: Ne küldjön pénzt, csak a nevét és címét. A gyár postán küld két dobozzal, rendszer \$1.25 értékű mind a kettő és elégséges mennyiség. Mikor megérkezik a postának fizet \$1.25 cent és a néhány cent posta költséget Mikor a szomszédja észre veszi, hogy mennyivel több tojást termel, adja el neki az egyik dobozt és így az Ön része nem került Önnek semmibe. Mi garantáljuk, hogy meglesz elégedve, vagy kérdése nélkül vissza fizetjük pénzét. Irjon még ma és ilyen könnyű szerrel termeljen sokkal több tojást.

VITA-GLAND LABORATORIES, 1009 Bohan Bldg. TORONTO, ONT.

IZGALMAS BIKAVIADAL A SZEGEDI UCCAN

A legizgalmasabb spanyol bikaviadalokra emlékeztető esemény játszódott le Kecskeméten, ahol egy, a vágóhidról elszabadult bika rémitette halálra az ucca népét. A megvadult állat felöklelt egy gyermeket s csak rendőri segédlettel sikerült leteríteni. A veszedelmes és könnyen végzetessé válható bikaviadalról alábbi tudósításunk ad részletes beszámolót: Molnár Máté, kecskeméti hentes- és mészárosmester egy vad bikát vezetett a vágóhidra, ahol már megütköztek minden előkészületet, hogy letaglózzák.

A bika azonban az utolsó pillanatban elszakította a kötelet s vad iramban elrohant a vágóhidról. Végig a Muszáj-uccán, majd az Ujerdő-uccából a Pásztor uccába került, ahol szarvai közé kapott egy kisgyermeket, felhajította a levegőbe s még

jobban megvadulva rohant a Közép-uccába.

Ekkorra már nyomába értek az üldözők, akik botokkal, késekkel, taglókkal fölfegyverkezve akarták ártalmatlanná tenni a megvadult állatot. A Közép-uccában szembejötték vele a telefonon értesített rendőrök, akik szolgálati Frommer-pisztolyokkal valóságos sortűz alá vették a bikát. Tíz golyót eresztettek belé, ez azonban meg se kottyant a hatalmas állatnak, amely visszafordult s hatalmas ugrásokkal újabb iramodásra készült. Ekkor megvillant egy vadászfegyver csöve s a Közép uccai vadász jól irányzott lövése halálos biztonsággal talált a célba.

A bika egy pillanatra megtánorodott s a vágóhidról érkezett üldözői rávetették magukat s letaglózták a nagy riadalmat okozott, megvadult bikát.

A kisgyermeket időközben a mentők vették ápolás alá. Szerencsére az ijedségen és néhány kisebb horzsoláson kívül semmi baja nem történt. A bikát pedig azóta már kímélte Molnár Máté

Mire való

ulajdonképpen az a sokat emlegetett és világszerte ismert

Diana

SÓSBORSZESZ melyet a kövételény a legjobb és legerősebb

házi szer

gyanánt emleget.

Bedörzsölésre:

mindenféle hűléből eredő szagcsökkentés, csúszos, kövényes neuralgias idegfájdalmaknál a test bármely részén, mint fájdalomcsillapító; megerősítő; szőlőből származó kimerültség, testi és szellemi fáradságnál frissítő; elpuhított, ellustult embereknek petyhüdt izmalk feltámasztására a vérkeringés ébrenkítésére; Gyomor-fájdalom és étvágytalanságnál néhány csepp cukorra csepegtetve a legjobbnak bizonyult. Lehagolt, kedvetlen, szórakozott egyéneknek szellemi frissességük visszanyerésére; egész nap talpon levőknek ellenálló képességük növelésére.

Gondosan

ügyeljen reá,

hogy ne vezessenék félre slány utasításokkal és követelje mindent a valódi Erényi-tíle

Diana-

Sósborszeszt

mely minden gyógyszerárban, vagy Diana kereskedelmi ügy-nökségnél kapható. 1708 Ross St. REGINA, SASK. Ára 75 cent és 15 cent posta-költség, vagy 3 íveg díjmentesen szállítva.

Bennünket, kereskedőket Trianon feketetté válla. Oly gyönyörűen határoztak el, hogy amíg Sziget oláhföldön fekszik, Sztálin, a mi békebeli külvárosunk, már csehöldön... De, mivel itt a legtöbb embernek a tártalépi igazolványa van, a ruházati, valamint egyéb közszükségleti cikkekért, amelyek a csehoknél aránytalanul olcsóbbak, átjárnak Sztálinára be vásárolni. Ezer leiből mindenki nagyszerűen kiöltözködhetik, még a feleségét is elláthatja valódi selyemharisnyával; hiszen Szigeten egyetlen pár cipő any

nyiba kerül, hogy Sztálinán a pár cipő felül egy tucat nagyszerű harisnyát, két finom inget kaphat az ember, sőt a feleségének is vihet vásárlást. A szigeti vasárnapoként pilseni sört inni is Sztálinára járnak... De, nemcsak Szigetnek, hanem Máramaros megye lakosságának a helyzete is kétségbeesztő. A kormány erdőpolitikája miatt az erdőtermelés is szenved, pusztul, ami külön ötven ezer embertől vonja el a keresési lehetőséget... Tönkre megy, elpusztul itt lassanként minden a — Trianon miatt!

A SERTÉS TAKARMÁNYOZÁSA

Irta: WINDISCH JÓZSEF, okl. gazdaság SASKATOON, Sask.

A régi magyaroknak örökbecsű igazsága marad az a mondás, hogy „a disznónak a száján meg bé az esztendeje”. Az angolok okos és célirányos, de bőkezű etetésüknek köszönhető az állattenyésztés terén elért csodálatos eredményeket. Az okos és szakképzett tenyésztő az etetés tekintetében úgy bá

nyik az állattal, mint a háziaszszony az asztali lámpával; felszavazza azt, ha jobban világítani akar, de viszonyt visszacsavarja a belet — ha szükséges, — hogy takarékoskodjék a világító anyaggal. Nekünk is tudnunk kell az időt, hogy mikor nem szabad az állat táplálásánál takarékoskodni és azt az időt is, mikor lehet.

Egy híres angol tenyésztő egy állatkiállítás alkalmával a hozzá forduló vendégek arra a kérdésre, hogy mennyit nyomnak az ő sertései nyolc hónapos korában, azt a feleletet adta: — Annyit nyomnak, amennyit a vevő akar!

Azaz ő etetés által oly súlyra tudja állatát felemelni bizonyos időre, amennyit akar. Tapasztalatból is vehettük észre, hogy a legszebben kitenyészített állat rossz gazda kezére jutva, helytelen és hibás takarmányozás által, nemcsak maga esik vissza, de ivadéka is. Láthatjuk ebből, hogy a takarmányozás milyen fontos kérdése az állattenyésztésnek, különösen a rövidéletű és gyorsan visszafeljövő képes állatoknál, mint pl. a sertésnél: a tenyésztőnek hibáit gyorsan megbosszulják magukat.

A sertéssel a legkülönbözőbb takarmányokat lehet értékesíteni. Ilyenek a gabonafélék és azok hulladéka, hüvelyesek, burgonya, répa, tők, tej, iró, savó, konyhai hulladék, kertí gyomok stb. A sertést mindig termelő takarmányon kell tartani, ezt a gyors fejlődése és a tenyésztés célja is megkívánja. Midőn legelőszőr kihajjtuk a sertést tavasszal, akkor még szükséges, hogy adjunk neki külön is eleséget 1 lbs. szemeset, később, ha a legelő már jó, csak a malacokat és a vemheseket kell etetni. Azonban, ha tartós szárazság áll be, akkor megint kell külön otthon is etetni. Összelet úgy etetünk, mint tavasszal, de téli felé mindig erősebben.

—SZENT MIKLÓS NAPJÁIG JÁRTASSAD NYÁJADAT—

A magyar nép ősidők óta nagy fogyasztója volt a szalonnának és a disznózsirnak, de még a sertés húsnak is. A kelták megismerették a honfoglalókat a sonka pácolásával és készítésével. A sertés húsról s őlésről, kolbász készítéséről báró Palocsay György, kuruc tábornok 1701-ben így énekl meg a teendőket:

— Szent Miklós napjái jártassad nyájadat
Bővön termett makkon, hadgyál malacokat,
Ha makkja nem terem; rendelt ártányokat,
Tengeri búzával, tökkel táplálhatod.

Ezekkel hizlaltad közül egynehányat,
Érvén Szt. Tamásnak karácsonykor napját
Hizott ártányidnak mesd meg késsel torkát,
Alájuk, reájuk hányass elég szalmát.

Perzselted, boncoltad, csinálj bőven kalbászt'
Cyöngyhurkát és tüdöst, májast vérest, kását.
Ahhoz tudó emberek, vigyázd a boncolást
Jól tegye, végezze mindenféle vágást.

Sódat ne kíméljed, vágott sódoridit,
Kövéri oriáktul és szalonnáidit,
Ugy ehetsz jóízűt benne állásoktul,
Jó egészségedre fordulhat azok tul.

A takarmányozás nagy fontossággal van az állat fejlődésére; ezért kissé részletesebben fogom tárgyalni és azon hibákra is rá fogok mutatni, melyek leggyakrabban elő szoktak fordulni.

A növénynek az állati szervezetbe jutott azon részét, melyet az állat életterefének fentartására, annak gyarapítására használ fel, tápanyagnak nevezük. A tápanyagok legnagyobb részét víz képezi és a vizen kívüli eső részét szárazanyagoknak nevezük. A takarmánynak kétféle táplálóanyagát különböztetjük meg: a szerves tápanyagot, melyek eléghető és a szervetleneket, melyeknek elége után hamu marad vissza. A szervetleneket ásványiaknak is nevezik. A takarmányban rendszerint van annyi ásványi anyag, mely a szervezet szükségleteinek kielégítésére elegendő, de a sertésnél gyakran előfordul, hogy azokat mesterségesen kell pótolni.

SZERVES ÉS SZERVETLEN TÁpanyagok

A takarmány szerves tápanyaga két csoportra osztható fel: nitrogén tartalmúakra és nitrogén mentesekre. A nitrogén tartalmúakat fehérjéknek is nevezik, ezekből áll az állati test leg nagyobb része, vér, izom, csont, zsiger, bőr, éppen ezért a takarmánynak legfontosabb alkotórésze a fehérje, mert az állat ebből tudja fontos szerveit felépíteni. Ezért a takarmányokat fehérjetartalmuk alapján fizetjük meg és így a takarmány értéke annak fehérjetartalmától függ.

A nitrogénmentes tápanyagoknak kétféle szerepük van a szervezetben, megeget adnak a testnek, tehát fűtőanyagként szolgálnak, vagy pedig zsírrá alakulnak át és a szervezetben lerakódódnak. Ezen tápanyag egyes takarmánfélékben, mint pl. gumós növényekben, gabonamagvakban, zöld takarmányokban van nagyobb mennyiségben.

A sertés etetésére és hizlaltására a legérősebb idő óta felhasználják mindenféle növény és hulladékot és ezen takarmányfélék két csoportra szoktuk osztani: 1.) az erő és abrak takar-

mányokra, melyek fehérjében gazdagok és, 2.) termék takarmányokra, melyek kisebb táplálásiértékűek és olcsóbbak értékre. A takarmányok táperejűk szerinti elsorolása kissé nehezebb és komplikáltabb, így vegyük tárgyalásra azokat, származásuk szerint.

MI A LEGJOBB SERTÉS-LEGELO?

A legősibb, legtermészetesebb és legegészségesebb tápláléka az állatnak a legelő. Az állattartás ősidőktől fogva legelőtetésen alapult és virágzó állattenyésztés csak ott lehet, hol kiterjedt és jó legelők vannak. A legelőknél is megkülönböztetünk természetes és mesterséges legelőket, valamint időszakos legelőket, az első az ősgyep, míg a mesterséges legelő, amit magunk állítunk elő magvetés által, időszakos az ugar és tarlóföldek, herések stb.

A herefélék a sertésnek igen hasznos és kedvelt legelőül szolgálnak és mivel fehérjében és mészben igen tápláló takarmány a herefélék, így hasas és szoptató kocáknak, valamint süldőknek igen tápláló takarmány.

A sertés legeltetésnek is megvannak a szabályai, melyek a következő pontokban foglalhatók össze:

1.) Legjobb sertéslegelő a fiatal puha fű és a fiatal herefélék. Ilyen legelőn még az igé-

nyesebb állat és tenyészkoza is jól megél. Szoptatásnak még abrakot is kell legelő mellett adni.

2.) Mihelyt a fű magba megy a herefélék megfásulnak akkor már a legelő egymagában tenyészkozáknak nem megfelelő és nem elég.

3.) Minél jobban haladunk a nyárba, annál megfelelőbbek a herefélék.

4.) Minél szárazabb az idő és minél keményebbek a füvek, annál több időt kell hagyni a sertés legeltetésére és jóllakására.

5.) Az állat legjobban legel kora reggel és este naplemente kör. Tavasszal a sertés egész nap a legelőn hagyható, azonban hőségben nem legel, így reggel hajtsuk ki, legelni délelőtt 9—10 óráig, azután 4-től estig. Minél jobb az idő, annál tovább hagyjuk ki.

6.) Sertést éhesen kell legelőre kihajtani, különben nem eszik. Abrakot csak legeltetés után adjuk neki.

7.) Ameddig a sertés éhes, addig legel, ha már éhségét csillapította, akkor túr.

8.) A sertés kényes a hideg szél iránt, nyáron pedig a nap-sütés iránt, jobban szereti, ha bokros és árnyékos bűvőhelyet talál, mintha élat építünk neki. Kényes továbbá az ivóvízre, vízszont szereti, ha pocsettába belelékhet és erősebb fánál magát ledörzsölheti és vakarozhatik. (Folytatjuk!)

Májkot becsukták — nem eszik a jószág

Pysgrovszky Mihály, berkföldi, (Man.) farmert januárban becsukták a winniepei tömlőbe, mert karácsony táján szerelémföltésből meg akarta gyilkolni Oropók Marit. Májik özevgyember volt, két kis gyerek gondja is a nyakába szakadt, de ezeket elváltatták a tömlőc idejére a jölelki szomszédok. Volt azonban Májiknak néhány tehene is, ezekre is vigyázott a koma, néhány hét múlva azonban azt vette észre, hogy az egyik tehén, melyet Májik „sajátkezüleg” szokott megfejni utóbb mindinkább soványodik, nem eszik és semmi tejet nem ad. A szomszédok arra a következtetésre jutottak, hogy jószívű Riskát bizonyosan a bánat emésztéi gazdája után, amiért is felpakkoltak és küldöttéig bejöttek Winnipegre, hogy megkérjék a bírót, eresse szabadon Májkot, mert másképp elpusztul a tehén. A törvény rideg paragrafusában azonban nem engedhetett és a bíróság a szomorú tehén ügyét a winniepei Humane Society nevű filantropikus intézménynek adta át.

Jövő héten sorsolunk!

Megirtuk, hogy előfizetőgyűjtő versenyünk idejét 1928 március 15.ig meghosszabbítottuk. A versenyről a következőket foglaljuk újból röviden össze:

A verseny díja: Egy darab Winnipegből Budapestig érvényes vasuti hajójegy a C. P. R. Társaság vonalain. A jegy másra is átruházható.

A díjat az nyeri el, aki 1928 március 15.ig a legtöbb új előfizetőt szerzi a Kanadai Magyar Ujság részére. A teljes méltányosság kedvéért úgy intéztük a dolgot, hogy a díjat azon öt versenyző között sorsoljuk ki, akik március 15.ig a legtöbb előfizetőt szereztek.

Igy tehát meglesz mindenkinek a lehetősége, még azé is, aki kis telepen él, hogy a jegyet megnyerhesse, mert a nyertes nem feltétlenül is lesz, aki a legtöbb új előfizetőt szerzi, hanem az, akik az öt legtöbb előfizetőt szerző közül kisorsolunk.

A sorsolás alapjául félvet vettünk, így a versenyzők nevei mellé azt tüntettük fel, hogy ki hány új félvet előfizetőt szerzett.

Bár a versenytől nem ekkora eredményt vártunk, ennek ellenére a sorsolást tovább nem halasztjuk, hanem március 15.-én megtartjuk.

Léghajóról őrzik a szarvascsordákat

Alaszkában a léghajókat most már arra is használják, hogy azokról őrzik az északi sarkvidék óriási szarvasfalkáit. Az állami szarvasvadászati felügyelő, Mr. Lomen úgy nyilatkozott, hogy az eszme még új és nincs általános gyakorlatban, de úgy látszik, hogy beváltik, mert ahogy mondja az egyik felügyelő nemrégiben felszállt és két óra alatt egymaga nagyobb munkát teljesített, mint különben egy hét alatt hat emberrel. Kanadának északi tundrain elég hely és mód van 12 millió szarvasállomány eltartására s egy ilyen óriási nyáj értéke meghaladja az 50 millió dollár értéket. Ezt pedig el lehetne érni 50 év alatt, ha Kanada csak szerény keretekben is hozzá fogna a szarvasvadászathoz.

ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY mindennemű címváltozásnál előző címlüket is TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

A sorsolásban azon öt versenyző vesz részt, akik MARCHIUS 15. DÉLI 12 ÓRAIG a legtöbb új előfizetőt küldik be.

Jelenleg a következő öt versenyző áll legjobban:

1. PRASZLICKAI JÁNOS 14. FEL EVES,
2. JAKAB JÁNOS 18,
3. HOÓ BERNÁTH 12,
4. KOVACS KÁROLY 12,
5. Konyha Mihály 10 féléves.

Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik ezen sorsolásban részt szeretnének venni, ha új előfizetőt küldenek be, úgy mindig tudassák, hogy előzőleg hány új előfizetőt küldöttek be, mi a nevük azon új előfizetőknél, akiket szereztek a mikor fizettek elő.

Használja ki mindenki az utolsó napokat, hogy a sorsolásban részt vehessen és a nagyjértékű hajójegyet megnyerhesse.

Két világhíres magyar mozicsillagról

Bánky Vilmaról és Korda (Corda) Máriáról vettük az alábbi híreket:

Bánky Vilma, a tüneményesen népszerű hollywoodi filmstár szülei láto gatóására Budapestre érkezett. A kormány, a főváros, a diplomáciai világ és az irodalom képviselői vettek részt a tiszteletére rendezett banketten. A kormány Nagy, helyettes államtitkár, a főváros Lobmayer tanácsost bizta meg képviselővel. Pekár Gyula, volt miniszter, a képviselőház külügyi bizottságának az elnöke üdvözölte a banketten Bánky Vilmat, aki a filmvilágban Magyarországnak dicsőséget szerzett. Pekár ezüst dobozban Fülöp Mária pedig az arcán szenvedett vágott és szúrt sebeket.

A TÓTOK KÉPVISELŐI AZ IDÉN DÖNTENEK AZ AUTONOMIÁRÓL

Bolen, kommunista képviselő-szentmártonban kimondották, lőnek a Rude Pravo hasábjain hogy a tót nemzeti tanács nem közzétett leleplezéseit következtetésben a turócsmártoni nyilatkozat ügyében fordulat kömmenyi részvevő megegyezett vetkezett be. Bolen szerint Marabban, hogy a tótföld autonómia, volt miniszter, aki je-miája kérdésében 10 év elteltélenleg a cseh szociáldemokraták vel a tótföld választott képviselő-hoz tartozik, 1920 február 27.én lőnek kell dönteniök és hogy a forradalmi nemzeti konvent alezt a döntést tiszteletben kell kotmányvitája során a követ-majd tartani.

JÓL SIKERULT FARSANGI BAL RAYMONDON.

A Raymondi Magyar Betegség-lyező Egylet február 18-án rendezett farsangi bálja úgy erkölcsleg, mint anyagi ilag nagyon jól sikerült. Bár a magyarág legnagyobb része este hat óráig csépett, és hiába voltak 5—10 mérföldre a falutól, már 9 órára mind együtt volt és a kévéhányást felváltották a ropogós csárdással és más egyébbel.

Ejjele 12 órakor sorsolásra került Józsa Sandorné, az egyletnek adott ajándéka, ami nem volt más, mint egy egészen megsütött tizfontos kismalac. Minthogy mindenkinek fáj a foga a malacpecsenyére, nem telt bele öt perc sem, már minden ticket elkel.

A szerencés hatos-számot Calmadia Dénes 1½ éves kislánya húzta ki a kalapjából. A malacot megnyerő szerencés egyén pedig Kovrig József honfitársunk volt. Egy atyánkfia, ki szintén nagyon pályázott a ropogós malacpecsenyére, azt mondta Kovrig honfitársunknak, hogy „maga igazán szerencés ember, megnyerte a malacot!”

NEMEDY GYULA

GYANUS

— Pompás ez a briliáns karperec, amit Artúról kaptam, csak attól tartok, hogy nem valódi.

— Miből gyanítod?

— Mert nagyon is a lelkekre kötötte, hogy el ne vigyem a zaloghába!

A quebeci kutya-verseny első díját, a gyönyörű ezüstszerűet, az ideén egy lány nyerte el. Képünk a búzkeamzont ábrázolja.

A NEW YORKI KOSSUTH-SZOBORRA SZÁNT ADOMÁNYOK LEGSÜRGŐSEBB BEKÜLDÉSÉT KÉRJÜK!

Mit ígérnek a cukorrépa munkásoknak Raymondon, Albertában

Raymondon 1928-ra a cukorrépa-termelők a munkásoknak 7 dollárt ígértek tonnánként a répaért átlag. Vagy pedig külön fizetve a munkát: egyezséget 8 dollárt akaronként; első kapálásért 3 dollárt, gyomlálásért 2 dollárt; vagy az összes tavaszi munkáért 13 dollárt akaronként. Az őszi munkák, vagyis a kiszedés és halombarakásért tíz tonna termésnél akaronként 10 dollárt, 11 tonna termésnél 10 dollár 75 cent, 12 tonna termésnél 11 dollár 50 centet, keresik a vállalkozókat.

NYOMORÉK GYERMEKÉERT LOPOTT FELMENTETTÉK

Nagykanizsáról jelentik: Werner Miksáné, akinek a férje Erdélyben körorvos volt, teljesen elszegényedett és nyomorék gyermekével együtt elmenekült Erdélyből. Sok viszontagság után Végh Ida, a zalamegyei Eszteregnye község tanítónőjének szolgálatába lépett. A tanítónő később beteg lett és egy budapesti kórházba került. Werner Miksánének, aki nyomorék gyermekét gondozásba adta ki, tartásdíjat kellett fizetnie, de pénz nem volt. A távollévő Végh Ida tanítónő ékszereit zálogosította el és később, amikor az ékszereket nem tudta kiváltani a tanítónő fehérművét is zálogba adta. Végh Ida tanítónő nemsokára visszaérkezett és feljelentést tett Wernerné ellenlopás miatt.

PENGŐJÉT, DOLLÁRJÁT KÖLDJE A „PANNONIA” UTJÁN 296½ Main St. WINNIPEG, MAN.

TOVÁBB FOLYIK A VER

MEXIKÓBAN

Ez ügyben a nagykanizsai törvényszék előtt volt a főtárgyalás Kayser Elek büntetőtanácsa előtt, Végh Ida tanítónő nem kívánta a megtévedt urasszony megbüntetését. Werner né, nyomorék gyermekére hivatkozva, zokogva vallotta be bűnét.

A bíróság megállapította, hogy szerződéses (alkalmazotti) viszony volt a tanítónő és Wernerné között és mivel a tanítónő nem kívánta Wernerné megbüntetését, felmentette a vád alól és azonnal szabadlábra helyezte.

MEXIKÓ CITY, március 5. GUATTALARAJÁBÓL ERKEZŐ SÜRGŐNYÖK SZERINT A VERENGEZÉSEK MEXIKÓ TERÜLETÉN TOVÁBB TARTANAK. EGY ÜTKÖZÉS SZÁZ SEBESÜLTJE ÉS TÖBB HALOTTJA VAN. A KORMÁNY TEG NAP HETVENEGY FORRADALMART KIVEGEZTETETT.

Megkerültek az elveszettnek hitt kanadai pilóták

A. A. Lewis, kanadai pilóta Terry altiszt társaságában február 17-én Port Burwellben felderítő légi útra szálltak. Alig hagyták el azonban állomásukat, újabb le kellett szállniuk és azóta semmi hír nem érkezett róluk.

A kormány és a tartomány egész repülőrajjal kerestette őket, azonban nem tudott nyomukra akadni, úgyhogy már-már azt kezdte hinni mindenki hogy a repülők elvesztek.

Pénteken, március 2-án reggel azonban távirat érkezett Port Burwellből, hogy a pilóták — viszontagságos utjuk után — szerencsésen visszaérkeztek.

Lloyd George a magyar ügy másik hatalmas angol barátja és Rothermere lord híve repülőgépen teszi meg politikai körútját. Közben bizony elnyomja az álom a sokat dolgozó államférfiut. A jókedvű fotográfus így lopott egy pillanatfelvételt Anglia nagy fiáról.

Nagy harc egy kisbaba miatt Ottawában

OTTAWA, március 6. — A kormányt heves támadásokkal illette a konzervatív párt egy Mrs. McConachie nevű angliai bevándorló asszony kis babája miatt.

Dr. King, népjóléti miniszter kifejtette, hogy Mrs. McConachie-t hajlandók voltak a Halifaxban állomásozó bevándorlási hatóságok beengedni a birodalom területére, de 14 hónapos kisbabáját nem, miután háromszoros orvosi vizsgálat is kimutatta róla, hogy gyengeelméjű. A törvény pedig a legszigorúbban megtiltja gyengeelméjűeknek Kanadába való bebecsátását.

A vizsgálat után az anya inkább maga is visszatért Angliába, miután gyermekét nem engedték be a birodalomba.

A népjóléti miniszter ezután adatokkal bizonyította, hogy a terhelt és gyengeelméjű bevándorlók között sokkal nagyobb a megbetegedési és halálozási arányszám, mint az épelméjűek között, amiért is nem lehet az angol asszony esetéből a konzervatív pártnak tőkét kovácsolni a liberálisok ellen.

EMELKEDNEK A FÖLDARAK ALBERTÁBAN

A kitünő termés folytán Albertában a földárak jelentősen emelkedtek. 1927 június óta a jobb kerületekben az átlagos áremelkedés tíz százalék, a rendkívüli jó termést adott kerületekben pedig husz százalék is volt. Különösen áll ez a Peace River vidékéről, ahol a vasúthoz közelebb fekvő jó farmok ára nagyobb emelkedést mutat, mint a tartomány bármely más részében.

Visszatértek a kanadai farmerek

A KANADAI FARMEREK AZON CSOPORTJA, MELY A NYUGAT-EURÓPAI MEZŐGAZDASÁGI VISZONYOK TANULMÁNYOZÁSÁRA AZ EURÓPAI KONTINENSRE UTAZOTT A HÉTEN VISSZAERKEZETT KANADÁBA.

A FARMEREK, AKIK ANGLIÁT, FRANCIAORSZÁGOT ÉS DANIÁT JARTAK BE, ÖRÖMMEL ÁLLAPITOTÁK MEG, HOGY AZ EURÓPAI NAGYON TANULSÁGOS VOLT SZAMUKRA.

MAGYARORSZAG MEGSZÜNTETTE A NUMERUS CLAUSUST

BUDAPEST, MÁRCIUS 5. — A HÉTEN KERÜLT A KÉPVISELŐHÁZ ELE A NUMERUS CLAUSUSRÓL INTÉZKEDŐ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁNAK JAVASLATA. A KÉPVISELŐK A MÓDOSÍTÓ JAVASLATOT SZÁZHARMINKILENC SZAVAZATTAL HARMINKETTŐ ELLENÉBEN ELFOGADTÁK.

AZ ÚJ SZÖVEG KIMONDJA, HOGY AZ ÚJ KVOTAK MEGÁLLAPÍTÁSÁNÁL AZ INTELLIGENCIARA KELL ELSŐSORBAN TEKINTETTEL LENNI, AZ ORVOSOK, ÜGYVEDEK, TANÁROK, ÁLLAMI ALKALMAZOTTAK ÉS HASONLÓK FIAIRA.

AZ INTELLIGENCIA SORÁBAN SOK A ZSIDÓ, AMI TERMÉSZETESZERÜLEG MAGA UTÁN VONJA, HOGY A ZSIDÓK GYERMEKEI IGY NAGYOBB SZÁMBAN FOGNAK MAJD BEKERÜLNI A FŐISKOLAKBA.

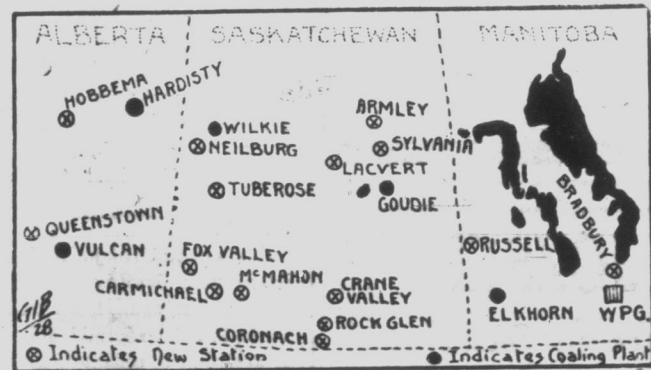
A HÁBORU MELLŐL A HÁBORU ELLEN FORDUL AMERIKA

Az Egyesült Államok haditengerészetének további hajóépítési programját erősen lecsökkentették, mert a hatalmas arányú harci készülődés az egész világ közvéleményében igen nagy bizalmatlanságot keltett Amerika iránt. A hatalmas államszövetség — úgy látszik — nem akarja kockára tenni népszerűségét, melyből újabban amúgy is sokat veszített és most háboruellenes liga megszervezésére hívja fel a világ nemzeteit.

Ugyanakkor azonban azt olvassuk, hogy ezuttal Anglia lép a levegő közterére és olyan repülőgépek gyártását vette programba, melyek tizenkétezer méter magasságot érnek el és átlagos sebességük 350 kilométer legyen óránként. A sebességi világrekordot a repülésben Olaszország tartja óránként 450 kilométerrel.

A KORHELY

— Csak ruhástól dőlök le egy kiscit. Kilenc órákor keltem fel.
— Eppen kilenc óra, nagyságos ur.
— Helyes. Próbáld meg felkötöni.

A C. N. R. társaság legújabb vasúti programjának térképe a három nyugati tartományban.

A KANADAI MAGYAR UJSAG HIRDETŐI MEGBIZHATÓ CEGEK ÉS ÜGYNÖKÖK, KIK KÉSZSEGEL TÁMOGATJÁK UJSAGUNKAT HA TÁMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK A MAGYARSÁG RESZERÖL.

PETŐFI LELKE JÁR KÖZÖTTÜNK

ÉS MEG SZÁMTALAN ÉRDEKESZÍTŐ ELBESZÉLEST TALÁLHAT A KANADAI MAGYAR UJSAG KÉPES NAGY NAPTÁRÁBAN. ÖZÖNVEL JÖNNEK AZ ELISMERŐ LEVELEK MINDAZOKTÓL, AKIK A NAPTÁRT MEGRENDELTEK ÉS ELOLVASTAK. MÁR CSAK KEVÉS VAN BELOLÓK ÉS FELHÍVJUK ELŐFIZETŐINKET, HOGY A CSOMAGOLÁSI ÉS POSTÁZÁSI KÖLTSÉGEKRE MIELŐBB KÜLDJÉK BE AZ 50 CENTET, NEHOGY NAPTÁRAINK AZ UTOLSÓ DARABIG ELFOGYJANAK S IGY LEGYEN OLYAN ELŐFIZETŐNK, AKIKNEK MÁR NE TUDNÁNK KÜLDENI A KÉSOI MEGRENDELÉS FOLYTÁN.

TALÁLKOZÓN

— Hogy van a kedves fia?
— Nincsen fiam!
— Pardon, hogy van a kedves felesége?
— Nincsen feleségem!
A KÉRDEZŐSKÖDŐ (zavartan): Most csak egy mód van: megkérdezem még, hogy van az anyja? Az csak van neki!?

Gyártunk és importálunk minden fajta elsőrendű kézimunkaolaj: harmonikát a legjobbat a világon. 10 év jótállás. Arak legolcsóbbak. Ingyenes oktatás vevőnek. Irjon árjegyzékért.

RUATTA SERENELLI & CO.
1014 Blue Island Avenue, Dept. 123,
Chicago, Ill.

RID-O-LICE TABLETS

Megszünteti a baromfiak betegségét, kirtja a tollak közül a férgeseket, minden káros hatás nélkül. Teljesen mérgeztelen és ártalmatlan. RID-O-LICE táblácska egy gallon vízben oldandó fel a baromfiak egészségét és teljesítő képességét növeli. Egy évi használatra elegendő gyógyszert küldünk egy dollárért. Irja meg címét és a postának fizessen átvételkor. A baromfi betegségekről és etetéséről szóló leírást minden rendeléssel küldünk. Hasznosságát garantáljuk vagy a pénz vissza. Ügynököket keresünk. ALEXANDER LABORATORIES 9 Bohan Bldg. TORONTO, Ont.

Emésztési zavarok

gyomororrák, étvágytalanság, terhelt gyomor, gázok nagy mennyisége okozza ezt a betegséget. X-ray sugárral kell kikutatni a baj gyökereit és dietikusan étkezni. Használja a THOMAS SANITARIUM 157 H. Mayfair Ave, Winnipeg, Man. gyógyító kuráját. Küldje be ezt a hirdetést március 28-ig, 10% ár kedvezményben részesül.

Milliók által használt híres egészségépítő szer

Sok éven át Nuga-Tone, a híres egészség és erőépítő szer a férfiak és nők millióinak legjobb barátja volt a szülésben. Ez a nagyszerű orvosság átvált a betegségre, új erőt ad a gyengéknek és erősíti és táplálja a gyenge kimerült idegeket és izmokat, a veséket és más fontos szerveket. Nuga-Tone nyugalmat, frissítő alvást idéz elő, javítja az étvágyat, elősegíti az emésztést és gyarapítja a testület, valamint az élet erőt, vézna, kimerült és gyengélkedő embereknek. Megszünteti a fejfájást, émelygést, szédülést és csömört, enyhülést nyújt vese- és hólyagbántalmak esetén, tisztává teszi a leheletet, tisztítja a nyelv fehérségét és megszünteti a székrekedést.

Nuga-Tone minden gyógyszerárban kapható azzal a feltétellel, hogy meg nem elégedés esetén visszadják a pénzt. Ön használhatja 30 napig és ha nincs megelégedve az eredménnyel, visszajuttatja a maradékot és visszakapja a pénzt. Vegyen egy üveg Nuga-Tone orvosságot még ma — újja építi vele egészségét és erejét. De ügyeljen arra, hogy valódi Nuga-Tone legyen, ne fogadjon el utaztatot — sem mi más nem pótolja Nuga-Tonet.

Operációmentes gyógyulás Talán

EPEKÖ-ben szenved?

Ha fájdalmi vannak a gyomrában étkezés után, szívszorulása, vagy nehéz lélekzés, köhögés, maró fájdalmi a testben, ne hanyagolja el azokat, mert az epekő betegségeknek ilyenek a tulajdonságai és nehezen felismerhetők. 90 százaléka az epekőbetegnek csak most ismeri fel ezt a nagy bajt, mikor már rohamokat kapnak. Ezért hívjuk fel a figyelmüket az ily rendellenességben szenvedőknek a

Marlatt's Treatment

gyógyszerre, mely feltétlenül segít EPEKŐ, MÁJ, VESÉ, HÓLYAG bántalmak gyógyszerre. Ára \$5.25 posta díjmentesen. Kapható a

Massig's Drug Store
1609 Eleventh Ave., REGINA, Sask.

J. W. MARLATT & Co. LTD.
Laboratories, Toronto, Ont.

Kiewel Brewing Co. Ltd. St. Boniface
81 178 TELEFON 81 179

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI MEGBIZHATÓ CÉGEK ÉS ÜGYNÖKÖK, KIK KESZBÉREI TÁMOGATJAK UJSÁGUNKAT HA TÁMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK A MAGYARSÁG RÉSZÉRE.

Mi kapható A PANNONIÁNÁL? 296 1/2 Main St. Winnipeg. GRAMOFON LEMEZEK DOHÁNYOK. KÖNYVEK. PIATNIK-féle játszó KÁRTYA. Csomagonként postán 75 cent. KOTÁNYI SZECFDI ÉDES-NEMES PAPIKA Ára fontonként, szállítási költséggel \$1.25

KELETKANADAI IRODA Gyors és biztos pénztutalás. — Hajójegyek. — Bevándorlási ügyek. — Jogl. ügyek. — Fordítások és okiratok. — Közjegyzői ügyek. — Farnok és házak adásvétele. — Mindennemű biztosítás. — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása. Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre: IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU 8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

HONFITÁRSAIM! Farm eladás, vétel és bérleti ügyekben mindenkor világostást nyújt. Beutazási engedélyeket a leggyorsabban szerez be. Hajójegyek eladása, Pénztutalás a leggyorsabb és teljes jóállás mellett a legolcsóbb. Meghatalmazások és egyéb okiratok fogalmazása Tűz, élet és baleset biztosítás a legjobb és legnagyobb társaságoknál. Valamint egyéb ügyes-bajos dolgokban forduljon teljes bizalommal SZAKACS GÁBOR IRODÁJÁHOZ BOX: 30 KIPLING, Sask. Telefon: 23. GYŐZÖDJÖN MEG IRODÁM ALAPOSSÁGÁBAN ÉS BIZZON MEG ÜGYEI ELINTÉZÉSÉVEL.

Forduljon teljes bizalommal hozzánk. Fejlesztett farmok eladása éves készpénz lefizetésével vagy anélkül. UTLEVELEK HAJÓJEGYEK BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK IRODÁNK minden ügyes-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és lelkismeretes elintézésről biztosítja. H. SCHUMACHER, kir. közjegyző 1607 Eleventh Str. REGINA, SASK. E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.

VÖRÖS JÓZSEF Box 266. Marcellin Sask. A CANADIAN PACIFIC RAILWAY HAJÓJEGY, TELEPÍTÉSI, FÖLDELADÁSI ÜGYNÖKE. Ajánlja szolgáltatásait a magyarságnak és pontos elintézését biztosítja hozzá fordulónak.

Elkészült a naptár Ezidél képes nagy naptárunk jóval nagyobb terjedelmű és változatosabb tartalmu a tavalyinál és egyik legfőbb érdekessége, hogy minden porcikájában kanadai magyar kezek munkája. A naptár, mely egy egész évre való olvasnivalót foglal magában, egyetlen kanadai magyar sem nélkülözheti, sőt ha valaki helyes képet akar adni otthoni hozzátartozóinak a kanadai állapotokról, ezt a célját a legjobban azzal éri el, ha az idei naptárt az ő házába megküldeti. A naptár ára Kanadában 50, az ő házába küldve 75 cent. A pénzt előre kell beküldeni a címmel együtt. Slessen, hogy a naptárt megkapassa, amíg a készlet tart!

ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY mindennemű címváltozásnál először közzéadják a módosítást a TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

Vigszínházrul való szomorú tapasztalat

LEVÉL AZ KÖZSÉGNEK

(Göre bíró ur ezt a cikket akkor írta, mikor a német társulat ellen tüntettek a Vigszínházban. Valaki rossz szagú golyókat hintett a padok alá.)

Tisztelt község, lyó egészségöt és hasolló lyókat kívánok, továbbá elmondom röngyibe, hogy mitsoda bajokba kerülünk.

Hát, ahogy a Duna mellékn lyártunk egy ügön szép kastéjon állott móg a szömünk. Kíé lö het ez? mondok vagy a kirájé, vagy másé, oszt akkor látom, hogy rá van írva: Vigszínház.

Mondok a sógornak, ha színház, akkor belemöhetünk, ha pedig vig színház, akkor vigadhatunk is benne, hát vigaggyunk ögyet sógor mondok.

Vigaggyunk ö. m. a. f. Mondok ezt bizonyosan azért tsinálták, mivelhogy bús az magyarnak élete, de tsakis a zadó miatt, hát beváltakoztunk feleyenként 30-intz karajtzáron, no ijen dörága.

De mondok ott ögye a fene azt a 30-intz karajtzárt ezt is mögtapasztallyuk. Ügön jó hejre ütettek bennünket, ippeg a padlás alá, onnan mindönt láttunk, tsak éppen pö kni nem löhetött, se előre, se hátra se oldalaslág, de nem is köllött, mer a pöknök ülmalmas ottan. Mégis ahogy hátra pillantok, látom, hogy ott áll Kátsa is.

Hát te, hogy kerülsz ide mondok. Ne is felejj, mer ugy se hiszöm el, amit felelsz.

A színház teli vót szép uri rönökkel, még oldalt is ültek az falakba, mert ojan ház a színház hogy egymás höyvin hátán ülnek a zurak asszonyságök szép rönös rönödbe.

Ögyet pörtzentenek az tsön gövel, hát fölszalad a színháznak a fala, vót nints, oszt ott áll a hejlin valami város, ippeg árviz van benne.

Hajjajaj! — bámul el Kátssa.

De magam is elbámultam, h-ogy mondok ebbe a nagy szárazságba vajjon mitsoda város? Két idegen katona áll ott a kövön, oszt nagyba beszélnek valamit, mondok a sógornak ér ti-e kend sógor?

Aszondi érti a fene. Mondok Kátsának te talán értöd? mert hátha tzigányul beszélnek.

Aszondi hallani jól hallom, de érteni nem értöm.

Tovább nézzük, hogy mi kereködik ki a beszédébül? Mán banni kezdem a pizómet, mert sehogysé tuttak dülőre verődni, mikor belép egy szép kisasszony is, no mondok, legalább mán mutatkozik valami érdemös is, de utzu neki mögzüdul mind a színház, oszt ojan láрма keletközik, mint a vásáron, mikor tol vajt fognak.

Valami baj van mondok, de mitsoda baj?

Aszondi a sógor bizonyosan belefultt valaki a vízbe.

Vagy loptak mondok. A nagy zajgásba mögtsapí a zóromat valami szag, mondok emmán mégis különös — ijjen uri hejón. Te vótál Kátsa?

Esküdözök Kátsa, hogy ütöt a z Isten akar hova tögye, hát gondótam a sógor feledközött mög magyarul. Neki mán nem szólhattam.

A falat is löeresztötték. Mondok a zúrnak, aki mellett tünk üt, mi baj történhetött?

hát aszondi elhamiskodná a nimöt a színházat az magyartúl, az a szándéka.

Mondok hát hol a nimöt? aszondi össeze vannak most keverödve.

No mondok hát, akkor azoknak a szaga tsapott mög engöm.

Avval hogy főbuzdult benhem is a mérög, leharsogtam, hogy mondok, tzoki nimöt!

Hát nem hogy a nimetöket vezették vóna ki a színházbul, hanem még engém fogtak mög a rönderök.

Mit akarnak? mondok. Aszondi a rönder, fogja bé a száját, mer ugy vágom pofon, hogy körképet lát tüle.

Hogy im így rám bödült, a sógor is fölfruttant, hogy aszondi: tuggya-e maga kivel beszél?

Haggya kend abba mondok, majd elfújja ü a zebek nó-táját, tsak kerüjék én az főkapitány elé, avval mögindultunk mind a hárman.

De nem a főkapitányhoz vezették, hanem a tömlötzbe, utá nam Durbints sógor mög Kátsa is.

Ne búsujjatok mondok, többet is szenvedött mán az magyarr a nimöt miatt.

Aszondi a rönder a tömlöt ajtonál Durbintsnak mög Kátsának:

Kentök most mán mönyenek vissza.

Aszondi Durbints ojan nits, én nem hagyom el a sógort ö. m. a. f.

De aszondi a rönder, ide pedig be nem tözsi kend a lábát.

Mér?

Hát aszondi a rönder, azért mer kend nem szögát rá.

Nem?

Avval mögpöki a markát a sógor oszt ugy leüti az fejrül az kalapot, hogy üt meg hamarabb belökték, mint engömöt. Kátsa kívül maradt.

Már akkor mindönféle uri népség ült ott a tömlötzbe, aszondi a zegyik, hát kend mi okbul került ide?

Mondok ammiatt, hogy le tzokiztam a nimötöt.

No aszondi dörök embör kend ne féjjon.

Fél a kutya mondok.

Avval löteritöttük a szürünköt az padra, oszt lefeküdtünk. De hazudnék, ha aszondánám, hogy aluttunk is, mer nem aluttunk, tsak vakaroztunk.

Röggel bévezetnek az főbröhön, oszt aszondi mér van kend itt?

Mondok azért mert idevezettek.

Kérdi aztán a nevemet, mögmondom, én is kérdöm a züvét.

De ü süketégre vette a zén kérvlésömet, tsak tovább farta-tott. Hogy hány esztendőös vagyok, mitsoda hütü?

Tisztött ur mondok a hitöm ellen nem vétköztem beszéljünk arrul, hogy mér fogtak be engöm?

Hát aszondi azért, mer bot ránykozthaton viselkedött, oszt aszondi fizet-e kend tizenöt pöngöt, vagy inkább ül kend három napot?

Mondok se em fizetök, se nem ülök.

Oszt nem tudom mit tseleködtem vóna mérgeembe, de szöröntsere mögfogtak oszt kitzszkoltak.

Durbints sógort szint azonképpen három napra marasztották be, Kátsa is bekerült tepsílopás miatt estére. Hát így Istennek lögyön hála mögen összetalnkozunk valamennyien.

Mejhöz hasolló lyókat kívánok.

Göre Gábor bíró ur.

Dr. O. H. UHLE M. D. belgyógyász és sebész gyermekszülési specialista Iroda: 507 Boyd Bldg. Telefon: 2887 Lakás: 616 Mountain Ave. Telefon: 5593 WINNIPEG, MAN.

VÁSÁROLJUNK A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐINEL ÉS NE MULASSZUK EL MEGEMLITENI, HOGY A HIRDETÉST A KANADAI MAGYAR UJSÁGBAN OLVASTUK!

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY és mindenféle kertli vetemény megterem, akar földet venni. CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszerezni. HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar költeni SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLILEG FORDULJON NÉMEDY GYULA RAYMOND, Alberta. P. O. BOX: 239. MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

ELŐRE MEGVÁSÁROLT HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓK RÉSZÉRE VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE MÁR MOST! MERT IGY A BEUTAZÁS SOKKAL GYORSABBAN TÖRTÉNIK. A Hamburg-Amerikai Hajózársaság itteni és európai ügynökségei minden tekintetben az utazók segítségére lesznek. A Hamburg Vonal konyhája és kiszolgálása világhírű. HAMBURG BÖL HALIFAXIG .115 Harmadosztályú hajójegyára. A Hamburg-Vonal pénzküldése olcsó, gyors és biztos. Forduljon bővebb felvilágosításért a helyi ügynökhöz, vagy a következő címre: HAMBURG-AMERICAN LINE 274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN. CANADA

PENGGÉJT, DOLLARJAT KÜLDJÉ A „PANNONIA” UTJÁN 296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

Minden olvasónk saját érdeke is, ha csak a lapunkban hirdető cégeknél eszközi bevásárlásait 1. Előnyök: 2. A legtöbb cégnél árkedvezményben részesül, tehát olcsóbban vásárol jó árut, ha MI-REANK HÍVATKOZIK! Azon cégeket támogatja, amelyek elsősorban a KANADAI MAGYAR UJSÁGBAN hirdetnek, amivel a punkat erőssé és hirdetőinket eredményessé teszi.

Remington HORDOZHATÓ ÍRÓGÉP Kanadai gyártmány. Tegye postára e szelvényt mellőtt elfelejti. REMINGTON TYPEWRITERS LIMITED 210 Notre Dame Ave. Winnipeg. Kérek részletes információt, a fizetési feltételeket beleértve a Remington hordozható írógépre vonatkozólag. Név Lakás

HA BETEG az orvoshoz menjen legelőször A RECEPTELL JÖJJÖN Kelly Drug Co. Ltd. gyógyszer-tárába, ahol azonnal és lelkiismeretesen ki lesz szolgálva. KELLY DRUG CO. Ltd 1794 Hamilton Str. REGINA, Sask. Telefon: 4032. Irhat magyarul is.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYET. Alakult: 1927 aug. 1-én. Tagjainak száma: 75

ELSŐ KANADAI MAGYAR AGOSTAI HITVALLÁSÚ EVANGÉLIKUS EGYHÁZ, TORONTO Ont. Lelkés: Tiszteletes Papp János László, Postal Station „F”, Box 748 Toronto, Ont. Gondnok: Süle József, 592 Richmond St. West. Pénztáros: Horváth Mihály, 151 Grange Avenue. Jegyző: Thomay János, Ellenőr: Süle Mihály, Presbiterek: Pirigyi Bertalan és Kenyeres Sámuel. A további intézkedésig ideiglenesen Isteniszületet tartunk minden vasárnap délután 3 órakor a Central Y. M. C. A. nevű egyesület helyiségében (College St. 40, Yonge St. és College St. sarkán). Angol oktatás felmötök, és vasárnapi iskolai gyermekek részére később meghatározandó helyen és időben lesz szüntén tartva az egyház lelkesze vezetésével.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI ALBERTÁBAN letelepedni szándékozók figyelmébe. Kevés befektetéssel biztos jövő. 160 acre elsőrendű buzatermő erdőföldet adok Albertában bárkinek 25 dollár lefizetéssel. A vételár törlesztése négy év múlva kezdődik és tíz évig tart. A földek ára ákerenkint 6 — 10 dollár. Azonnal elfoglalható. A földek a vasutállomástól 2—3 mérföldre fekszenek. SCHWARTZ JÓZSEF IRODAJA CALGARY, ALBERTA. 812 1st. Street East. BIZTOS JÖVŐ!

ALAKULÓBAN A WINDSORI MAGYAR AGOSTAI HITVALLÁSU EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

Papp János László, torontói ev. lelkész a napokban meglátogatta a windsori magyarságot, mely alkalommal kb. 60 evangélikus vallásút írt össze közöttük. Sajnos az idő rövidsége miatt az összes evangélikus hittestvéreket nem kereshette fel, úgyhogy a fentemlített szám, a windsori magyarság szerint voltaképpen csak egyharmadát te-

szi ki az ottan lakó evangélikus magyarságnak. Az angol evangélikus templomban (First Lutheran Church 1020 Assumption Street, Windsor) tartott péntek esti gyűlésen a megjelent evangélikusok elhatározták, hogy Windsoron, illetve a Border Cities néven ismert Windsor körüli városokban is megalakítják a Magyar Agostai Hitvallású Evangélikus Egyházat. Az első evangélikus magyar Istentisztelet a Border Cities vá-

rosokban lakó magyarság részére március 4-én, vasárnap délután négy órakor lesz megtartva az angol evangélikus templomban (First Lutheran Church, 1020 Assumption St. Windsor), mely templom használatát Rev. Fehner, angol ev. lelkész teljesen ingyen bocsátotta a magyarság rendelkezésére. Az istentiszteletet Tiszt. Papp János László torontói ev. lelkész fogja tartani. Ezután megbeszél-

és tárgyát fogja képezni a Magyar Agostai Hitvallású Evangélikus Egyház megalakítása. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk. A Windsori Magyar Agostai Hitvallású Evangélikus Egyház Szervező Bizottsága: Papp János ev. lelkész, Varga Sámuel, Temessy István, Scherer Mihály Lukács, Pető György, Pavlinyi János és Répa János, windsori ev. magyarok.

Forduljon teljes bizalommal FARKAS ALBERT-hez, PLUNKETT, Sask.
PHONE: 35.
Ha autójavításra, Ford autóra truckra vagy tractorra van szüksége.
COCKSHUTT gazdasági szerszámok
CASE és RUMLEY cséplőgépek
HOLLAND BINDER zsinórok
HAJÓJEGYEK, PÉNZKÜLDÉS EURÓPÁBA, BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK KIÁLLÍTÁSA, BRITISH AMERIKAI OLAJ KOMPANIA NAK árusítja. GAZOLIN, GÉPOLAJ és ZSIRKOK.
Pontos kirzolgálás.

KOCSIS és MATTY, MAGYAR TELEPÍTÉSI IRODA
1005 Hastings Street West
VANCOUVER, B. C.
Megalakult a british-columbail első magyar telep. Ha mindent megtermő földet akar venni, magyarok között és otthoni alapítani meleg éghajlat alatt, kevés lefizetéssel és könnyű feltételekkel, megteheti általunk. Városokhoz közel, jó utak mentén. Jöjjen vagy írjon azonnal.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ÉS JOHIO CÉGONKHOZ, HA SZÜKSÉGE VAN A KÖVETKEZŐKRE:
UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása.
AFFIDAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére.
HAJÓJEGYEK eladása.
PÉNZTÁJÉLÁS a leggyorsabban és teljes jótállással.
ÉLET és TUZBIZTOSÍTÁS
FARMVÉTEL bérlet és eladás közvetítés.
KÖZJEGYZŐI okiratok kiállítása bármely nyelven.
MEGHATALMAZÁSOK közjegyzői hitelesítése.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
INGATLANFORGALMI ÉS HAJÓJEGY IRODAJAHÓZ
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOFF JÁNOS
17 17-11th Ave. Regina, Sask.

AKI ALBERTA jó buzatermő vidékein letelepedni, farmot venni akar, az forduljon bizalommal az
European Land Settlement Colonization
812 First Street East. CALGARY, Alberta-hoz
Jól felszerelt, munka alatt levő farmok már 300-500 dollár lefizetéssel kaphatók. A vételár hátraléka féléteremmel fizetendő, amelybe a kamat is be van számítva.
Telepítünk BRITISH COLUMBIA szőlő, gyümölcs, dohány, zöldség termelő vidékein és szakértő családokat elhelyezünk évi szerződéses. Beutazási engedélyeket megszerzünk hoztártozóknak és ismerősöknek. Pénztel teljes felelősség mellett küldjük az egész világra. Az óhajába a Nemzeti Jegybank utján amerikai dollárokban vagy óhaját pénzben. Ügyvéd, közjegyzői szolgálat. Ingyenes munkaközvetítés farmra, erdőbe, vasutra, bányákba stb.

PENGGÉJT, DOLLÁRJÁT KÜLDJE A „PANNONIA” UTJÁN
796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

REFORMATUS MAGYAR ISTENTISZTELETET
tartunk minden vasárnap délután 3 órakor a Maple St. Mission Church-ben (Maple és McDondal azok, a C.P.R. közelében), melyre minden magyar testvéreket szeretettel meghívunk.
BALLA ZSIGMOND.
ref. lelkész.

HOLLAND AMERICA LINE
Magyarországból Kanadába
Közvetlen összeköttetés
ROTTERDAM ÉS HALIFAX között a Holland America Line nagy és kényelmes hajóin. A társaságnak irodái vannak Budapestben, Prágában, Bécsben, Zágrábban, Bukarestben, Moszkvában, Brémában, Hamburgban és Rotterdamban. Díjtalanul szerzünk meg bevándorlókat részére a kanadai kormánytól a partra szállást engedélyt. További felvilágosítást kaphat bármely ügyünkünkél. Levél-jel érdeklődését küldje e címre:
HOLLAND-AMERICA LINE
673 MAIN STREET
WINNIPEG, Man., Canada.

Mitől fél a Cuvantul?

A bukaresti Cuvantul írja a következőket:

— Egy idő óta a román államvasutak fővonalain és az erdélyi állomásokon mindnagjobb számban lehet olyan vasuti teherkocsiakat látni, melyek oldalukon ezt a három királyi és apostoli betűt viselik: M. A. V. A vasutak fával megrakodva távoznak a zután megint Magyarországra. Megállapíthatjuk, hogy nagyarányú vasuti forgalom fejlődött így ki, mellyel az erdélyi kereskedők és nagyvállalkozók rendkívül elégedettek. A MAV igazgatóságához intézett egyszerű kérések ugyan elégedő ahhoz, hogy a legrovidebb időn belül megérkezzenek a megjelölt erdélyi rakodóközpontba a kért magyar teherkocsik. Csak így vált lehetővé az erdélyi termékek azonnali olcsó és kockázattal nélküli elszállítása. És tökéletesen igazuk van az erdélyi nagyvállalkozóknak, hiszen a román vasutak és vasuti szerelvények valóságos katasztrófális helyzetben vannak. Itt hiába kérnek akár a kerületi vasutagazgatóságoktól, akár a bukaresti központtól teherkocsikat a nagyvállalkozók. Teljesen „dögölt” állapotba jutottak a román államvasutak. Ilyenformán tehát ma odajutott Románia, hogy vasuti vonalain a MAV az oldó és olcsó teherkocsik görögülnek jól megkent tengellyel, az erdélyiek nagy örömmel. De vajjon mi lesz azon a napon, amikor ezek a MAV kocsi fegyveres katonákkal, ágyúkkal és gépfegyverekkel megrakodva jelennek meg a határon? A revás napján, amelyről nem lehet tudni, mikor következik be, de okvetlenül bekövetkezik. A MAV akkori inváziójával szemben vajjon mit tud majd csinálni a román államvasut? Adja Isten, hogy a bukaresti lap hite valóra váljék. Nekünk, kivándorolt magyaroknak néha fogytán a reményünk; jó, hogy Bukarestből időnként megnyugtatónk.

AZ ÖRÖK NŐ

— Ádám, ha valaki mással mersz förtölni, hazamegyek a mamához!

FURCSA MADAR

Egy ur bemegy az állatkereskedőhöz és egy furcsa madarat lát. Megkérdi:

— Milyen madár ez, kérem?
— Ez egy beszélő papagály és egy postagalamb keresztezéséből származott, — feleli a kereskedő.

Az ur tovább kérdez:
— De miért kellett ezeket keresztezni?

— Azért uram, hogy ha a postagalamb eltévesztí az utat, a papagály meg tudja kérdezni a helyes irányt.

LINDBERG 33 óra alatt ért Párisba MI PEDIG 24 óra alatt átutaljuk állandó ügyfeleinknek pénzt Európába
a következő díjazás mellett:
\$ 1-től — \$ 20-ig postán 65 c.
\$ 20-tól — \$ 25-ig " 75 "
\$ 25-től — \$ 50-ig " 85 "
\$ 50-tól — \$ 70-ig " \$ 1.00
\$ 70-tól — \$ 100-ig " \$ 1.20
és 75 cent
sürgönyköltség.
100 DOLLÁRON FELÜL 1%.
Magyarországba, Ausztriába, Jugoszláviába, Csehszlovákiába, Romániába ..... 1 1/2 %
Pengőben, Dinárban, Leiben és Csehszlovákban többet fizetünk ki, mint bármely más bank.
A címzett aláírásával nyugtáját mindenkor beszeresszük és azonnal beküldjük.
Küldje be pénzt kanadai vagy más postal MONEY-ORDEREN hozzánk.
Írjon magyarul.
KAUFMAN STATE BANK
CHICAGO, ILLINOIS.

KIHOZATÁS. PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK. FÖLDELADÁS.
„ATLANTIS”
C. P. R. Meghatalmazott képviselője.
1820-11th Ave. REGINA, Sask.
BOX 348. TELEFON 6042

AMERIKAI DOLLÁROK
átutalása Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Ausztria, Csehszlovákia minden részébe posta és
Rádió-kabel díj 50 cent külön.
Bármily nagyságu összeg ezen az áron. — Hajójegyek Európából. — Affidavitok beszerzése. — Jöjjen vagy írjon bővebb felvilágosítáért.
MITCHELL GORDON
STEAMSHIP & FOREIGN EXCHANGE AGENT
630. MAIN STR. W. NIPEG, MAN.

Jó fa kell az ilyen időben.
PINE TAMARAC POPLAR
most olcsó áron vehető
ARCTIC ICE & FUEL Co. Ltd.
439 Portage Ave.
Szemben a HUDSON BAY-el
Phone 42 321

CSALÁDJA SZERETNI FOGJA A
4 X Butter-Nut kenyeret
TAPLÁLÓ ÉS EDES.
Gyártja:
SANITARY BAKERY LIMITED
REGINA, Sask.

Ha pénzt akar küldeni a világot bármely részébe, vegyen
Canadian National Express Money Ordert
Pénze biztonságáért tökéletes jótállást vállalunk

W. P. ATTON
ügyvéd, solicitor, kir. közjegyző
REGINA, SASK.
Western Trust Building.
Fiókiroda:
Markinch, Sask. Telephon 7358.

Magneto Service Station Limited
Motorok, generátorok, gépek, mágnesek, sebességmérők, batriák stb. nagy választékban.
2047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva
Magyar tolmács alkalmazva

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELETET
tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 10 órakor a Szent Ferenczi missziós nővérek nagytermében (Jarvis utca 137), melyre minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghív: SOOS ISTVAN plébános

„TANULJON ANGOLUL” HA BOLDOGULNI AKAR!
Most EGY DOLLAR előrelvő beküldésével
mellett megrendelheti a legjobb anknönynek elismert, híres \$2-os „Angol-Magyar TANÍTÓT”
50 leckével, melyből biztosan, és könnyen megtanulja.
ISADORE BRAUN
okl. tanító és közjegyző
10210 Adams Ave. CLEVELAND Ohio, U. S. A.

hók alatt. Ime a magas paloták itt köröskörül hogy ingadoznak. Mint a villámfutás terjedt el a csoportok között a hire, hogy a roppant Derra-ház, egyike a város legszilárdabb épületeinek, összeomlott! A szörnyedés láza növekszik. Mi történik ennyi emberrel, ha az áradat még néhány lányira emelkedik? Itt egymás karjál közt fognak meghalni mindannyian. Rémület látni, mint bontják az előrevigázottabbak a vásárkunyhók tetőt, hevenyészett tutajokat rovatkolva belőlük. Oh, Uristen! hát el fogod sülyeszteni ezt a várost? A vásártér közepén félelemgerjesztő ének szokatlan hangjal hallatszanak. Ott a héber kereskedők vénei gyűltek össze egy fabódében, azt kivilágítják ünnepi lámpáikkal, magukra terítik halotti lepedőiket, letevék a szentírásat a földre s arca borulva körüle, imádkoztak az erős bosszúálló Zebaoth Istenhez, s ott siratták az elenyészendő világot, melyre elbocsátá a haragvó Jehova az ő pusztító angyalait és nincs aki megvédelmezzon bennünket azok ellen. A rémület éjszakájában oly borzasztóan hangzanak a vének siralmai, hogy a bátrabb szív is megdöbben hallatukra. Igazán vége volna-e hát mindennek ez éjszakával? Száz lépessel odább orgonahang és zsolttárok éneke zeng az éjben. Ez a protestánsok templomából jó, hol a nép ezrei kiáltanak Istenhez utolsó menedékhelyről. Éjszakai ima, éjszakai ének! Kiben ne remegne a lélek? És távol a hullámok moraja zúg és távol a nép siralma üvölt ...
Öszeomlanak a magas paloták is, nemcsak a nyomorultak kunyhói. Amott egy kétemeletes ház erkélye hajlik alá; átellenben földszinti vityilló tetejét nyaldossa a hullám. A palota urát megmentették, a kunyhóban minden csendes. Amott gazdag kereskedő, itten szegény asszony lakott. A kereskedő, midőn a csónakra lépett s életét megmenté, csak akkor jutott azon gondolatra, hogy pénzért, minden iratlat a házban maradtak. Nosza fel! Ki lesz a hős, aki azokért visszamegy? Ötezer pengő a jutalma, aki a pénztárt lehozza. A revészek fejüket csóválták. Nagyon meg kellene annak unna életét, aki így ki-

tört. Annyi szorgalmas év keresménye, annyi fáradság jutalma ott lett semmivé a vizek között, de a nemes lélek nem ér rá most saját vagyonát menteni, becsebb annál a polgárok élete. A ház, melyben lakik, tömör boltozaton épült, alatt a hullám foglalta el veszendő vagyonát, fenn az emeleten száz meg száz menekült áldja szabadítóját, kiket étellel, itallal és meleg nyugalommal lát el, rájuk költve el, amije még vagyonából megmaradt.
Mindenütt új meg új jelenetel a csónaknak, a borzalomnak, a fényes polgárerénynek és a mély fürtelemnek!
A Lipótváros egyik uccájában a segélykiáltozás közé vad, embertelen szitok hangjait halljuk vegyülni. Istentagadó rablók járnak ott az éj borzalmában s a védtelen könyörgőket, a mély sötétség közepett ingó házakban fosztják ki, elrabolva tőlük, amit azok vagyonuk romjai közt legbecsebbeknek találnak. A rettegők örömmel látják jönni a csónakot, mely őket biztos révbe vigye s midőn átadták magukat nekik, akkor ez emberarcu ördögök, meztelen rakják ki őket a pusztá romokra. Hol van most az Isten, aki őket megbüntesse?! Szabad a bűnnek a vásár. Nézzétek, hogy bujdoszik csónakjával a sötétben a gyalázatos szenvedély a házak falai mellett. Bele ne lép hajadon, ki a szabadulást várod; a kéjenc förtelmes karjai várnak ott, ki az Istenítélet óráját alkalmassnak találta arra, hogy undok bűnökkel népesítse meg az éjt. Elhal a sikoltás a fekete éjben. Ha hallaná is valaki, hogy jöhetne segíteni? Alant az ár.
De mégis van, aki hallja: hallja az Ur! Ime fákiyfény közeleg a sötétben a rablók felé, s egy csónak sikamlik alá gyorsan az uccán. Ecenne ülnek a jurátusok, a mi ismerőseink.
— Megállj! — ordít a gazokra Kovács, társal fegyvert ragadvan állnak a csónakban, mely nyilsebesen közelít a rablók felé.
Jókay Mór: Kárpáthy Zoltán. II. kötet.
— 69 —

